

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-85-14

Druk nr 3247
Warszawa, 12 marca 2015 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o ubezpieczeniach
upraw rolnych i zwierząt
gospodarskich z projektem aktu wykonawczego.**

Uprzejmie informuję Pana Marszałka, że przedkładany projekt ustawy stanowi zmianę programu pomocowego – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja), który został notyfikowany przez Komisję Europejską w dniu 17 lutego 2015 r. [nr SA.39562(2014/N)].

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) producent rolny – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadzącą działalność rolniczą, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”.”;

2) w art. 5:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dopłaty wynoszą do:

1) 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia nie przekraczają:

a) przy ubezpieczeniu upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku jarego, rzepiku, ziemniaków lub buraków cukrowych – 3,5% sumy ubezpieczenia upraw; w przypadku rozdzielenia rodzajów ryzyka suma ubezpieczenia danej uprawy dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka,

b) przy ubezpieczeniu rzepaku ozimego, warzyw gruntowych, chmielu, tytoniu, drzew i krzewów owocowych, truskawek lub roślin

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 120, poz. 825 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 49, poz. 328, z 2008 r. Nr 145, poz. 918, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

strączkowych – 5%; w przypadku rozdzielenia rodzajów ryzyka suma ubezpieczenia danej uprawy dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka;

- 2) 65% składki z tytułu ubezpieczenia zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia nie przekraczają 0,5% sumy ubezpieczenia.”,
- b) ust. 2c otrzymuje brzmienie:

„2c. Jeżeli stawki taryfowe przekroczą 6% sumy ubezpieczenia, w przypadku umów ubezpieczenia:

 - 1) warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych – dopłaty do składek przysługują w wysokości określonej w ust. 2;
 - 2) upraw innych niż wymienione w pkt 1 – dopłaty do składek nie przysługują.”;
- 3) w art. 7:
 - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku zawarcia przez zakłady ubezpieczeń porozumienia koasekuracyjnego, na podstawie którego zakłady ubezpieczeń zamierzają zawierać umowy ubezpieczenia na zasadach koasekuracji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 i 1289 oraz z 2014 r. poz. 586 i 768), zwanego dalej „porozumieniem koasekuracyjnym”, dopłaty są wypłacane zakładowi ubezpieczeń wskazanemu w tym porozumieniu do reprezentowania pozostałych zakładów ubezpieczeń, zwanemu dalej „wiodącym zakładem ubezpieczeń”.”,
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku określonym w ust. 2a wniosek, o którym mowa w ust. 3, w imieniu zakładów ubezpieczeń, które zawarły porozumienie koasekuracyjne, składa wiodący zakład ubezpieczeń. Ponadto wniosek zawiera informacje o podziale wysokości dopłat między poszczególne zakłady ubezpieczeń, z podziałem na dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw i na dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia zwierząt.”;
- 4) w art. 9:
 - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy zostało zawarte porozumienie koasekuracyjne, ofertę w imieniu zakładów ubezpieczeń, które zawarły to porozumienie, składa wiodący zakład ubezpieczeń.”,

b) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) opinię Komisji Nadzoru Finansowego o sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń – w przypadku krajowego zakładu ubezpieczeń lub głównego oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie nienależącym do Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a w przypadku zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie należącym do Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego i wykonującego działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału lub w formie innej niż przez oddział w ramach swobody świadczenia usług – opinię o sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń sporządzoną przez właściwy zagraniczny organ nadzoru.”,

c) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. W przypadku określonym w ust. 2a informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 9, oraz dokumenty, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, powinny dotyczyć każdego z zakładów ubezpieczeń, które zawarły porozumienie koasekuracyjne. Ponadto oferta powinna zawierać:

- 1) wskazanie, który z zakładów ubezpieczeń jest wiodącym zakładem ubezpieczeń;
- 2) zasady udziału zakładów ubezpieczeń w:
 - a) składce z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia,
 - b) ochronie ubezpieczeniowej i wypłacie odszkodowań za szkody – określone w porozumieniu koasekuracyjnym;
- 3) wskazanie, które z zakładów ubezpieczeń będą wykonywały czynności polegające na ustalaniu przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych oraz wysokości szkód i rozmiaru odszkodowań;
- 4) kopię porozumienia koasekuracyjnego potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu wiodącego zakładu ubezpieczeń.”;

5) w art. 10a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakładom ubezpieczeń:

- 1) które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat,

- 2) innym niż określone w pkt 1, które zawarły umowy ubezpieczenia obowiązkowego upraw,
 - 3) o których mowa w pkt 1 i 2, które zawarły porozumienie koasekuracyjne – przysługuje dotacja celowa na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę, zwana dalej „dotacją”.”;
- 6) w art. 10b:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek o przyznanie dotacji zakład ubezpieczeń składa w terminach:

 - 1) do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja danego roku kalendarzowego;
 - 2) do dnia 30 września danego roku kalendarzowego – za okres od dnia 1 czerwca do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego;
 - 3) do dnia 31 stycznia następnego roku – za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia danego roku kalendarzowego.”,
 - b) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. W przypadku gdy wartość dotacji otrzymanej za poprzednie okresy, o których mowa w ust. 2, przewyższa wysokość dotacji za okres od dnia 1 stycznia w danym roku kalendarzowym do końca okresu objętego wnioskiem, ustalonej zgodnie z art. 10a ust. 2, zakład ubezpieczeń zwraca różnicę między kwotą otrzymanej dotacji a kwotą dotacji należnej, w terminie 14 dni od dnia upływu terminu określonego dla złożenia tego wniosku.”,
 - c) po ust. 3b dodaje się ust. 3c–3f w brzmieniu:

„3c. W przypadku gdy zostało zawarte porozumienie koasekuracyjne, wniosek o przyznanie dotacji w imieniu zakładów ubezpieczeń, które zawarły to porozumienie, składa wiodący zakład ubezpieczeń.

3d. W przypadku określonym w ust. 3c we wniosku o przyznanie dotacji informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 2, 3, 7 i 9, podaje się w odniesieniu do każdego z zakładów ubezpieczeń, które zawarły porozumienie koasekuracyjne. Do wniosku o przyznanie dotacji dołącza się kopię porozumienia koasekuracyjnego potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu wiodącego zakładu ubezpieczeń.

3e. Wiodący zakład ubezpieczeń jest obowiązany do rozliczenia się z kwoty otrzymanej dotacji z pozostałymi zakładami ubezpieczeń. Rozliczenie następuje w proporcji wynikającej z zasad udziału tych zakładów ubezpieczeń w ochronie ubezpieczeniowej i wypłacie odszkodowań za szkody, określonych w porozumieniu koasekuracyjnym.

3f. W przypadku, o którym mowa w ust. 3b, do zwrotu dotacji są zobowiązane solidarnie zakłady ubezpieczeń, które zawarły porozumienie koasekuracyjne.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany rozliczyć otrzymaną dotację oraz złożyć ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat producentom rolnym odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

4b. Do wiodącego zakładu ubezpieczeń stosuje się przepis ust. 4a.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób rozliczania dotacji, w tym wzór dokumentu, na którym dokonuje się jej rozliczenia, oraz tryb składania i wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 4a, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego rozliczenia dotacji oraz kierując się potrzebą ujednoczenia dokumentów stosowanych do jej rozliczania.”;

7) w art. 10c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rolnik w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, zwany dalej „rolnikiem”, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne.”,

b) w ust. 4:

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) powódź, suszę, grad i przymrozki wiosenne – po upływie 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego;”.

Art. 2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10b ust. 5 ustawy wymienionej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10b ust. 5 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma na celu:

- 1) uwzględnienie w przepisach ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich:
 - a) zmian w zasadach udzielania pomocy publicznej określonych w wytycznych Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2020 (Dz. Urz. UE C 204 z 01.07.2014) – w zakresie pomocy na opłacenie składek ubezpieczeniowych,
 - b) przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608) – w zakresie definicji działalności rolniczej oraz definicji rolnika;
- 2) zapewnienie producentom owoców i warzyw dostępu do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczenia w przypadku stosowania przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w wysokościach wyższych niż 6% sumy ubezpieczenia upraw, a tym samym zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych;
- 3) zmianę treści upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych sposobu rozliczania dotacji, w tym wzoru dokumentu, na którym zakłady ubezpieczeń będą dokonywały rozliczeń dotacji oraz trybu składania i wzoru sprawozdania rzeczowo-finansowego – co usprawni system rozliczeń otrzymanych przez zakłady ubezpieczeń dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę oraz umożliwi ujednoczenie formy przekazywanych sprawozdań i rozliczeń dotacji;

- 4) skrócenie z 30 do 14 dni terminu, od którego następuje odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń po zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź i suszę;
- 5) umożliwienie zawierania umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z grupą zakładów ubezpieczeń współpracujących na podstawie porozumienia koasekuracyjnego.

W ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich proponuje się wprowadzenie definicji producenta rolnego prowadzącego działalność rolniczą, obowiązującą przy ubieganiu się o dopłaty bezpośrednie. Ze względu na to, że działki rolne, na które przyznawane są dopłaty bezpośrednie, poddawane są 100% kontroli administracyjnej dokonywanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, łączna powierzchnia tych działek będzie stanowiła odniesienie do powierzchni użytków rolnych, na których prowadzone uprawy powinny podlegać w 50% ubezpieczeniu obowiązkowemu.

Nadanie nowego brzmienia w art. 5 ust. 2 ma na celu objęcie ochroną ubezpieczeniową szerszej grupy producentów rolnych. Dopłaty będą przysługiwały producentom rolnym w wysokości do 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia nieprzekraczających:

- 1) 3,5% sumy ubezpieczenia upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku jarego, rzepiku, ziemniaków lub buraków cukrowych;
- 2) 5% sumy ubezpieczenia upraw rzepaku ozimego, warzyw gruntowych, chmielu, tytoniu, drzew i krzewów owocowych, truskawek lub roślin strączkowych.

W przypadku przekroczenia stawki taryfowej ubezpieczenia stanowiącej odpowiednio 3,5% i 5% sumy ubezpieczenia, ale nie więcej niż 6% sumy ubezpieczenia dopłaty do składek producentów rolnych będą stosowane do wysokości odpowiednio 3,5% lub 5% sumy ubezpieczenia, z wyjątkiem przypadków przekroczenia stawki taryfowej stanowiącej podstawę wyliczenia składki ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz warzyw gruntowych. W przypadku ustalenia składki ubezpieczenia upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych z zastosowaniem stawki taryfowej przekraczającej 6% sumy ubezpieczenia dopłaty do składek producentów rolnych będą stosowane do wysokości 5% sumy ubezpieczenia, natomiast pozostałą część składki w całości zapłaci rolnik. Wprowadzenie powyższego przepisu ma na celu zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej tych upraw rolnych, a tym samym zmniejszenie

ryzyka produkcji owoców i warzyw. Produkcja owoców w Polsce systematycznie rośnie od 1,7 mln ton w 2007 r. do 3,9 mln ton w 2013 r., przy wzrastającej powierzchni upraw owoców z 409,9 tys. ha w 2009 r. do 426,0 tys. ha w 2013 r. tys. ha. Coroczna produkcja warzyw w Polsce utrzymuje się na poziomie ok. 5,4 mln ton na powierzchni ponad 180 tys. ha.

Natomiast ubezpieczeniu w 2013 r. podlegało zaledwie ok. 11 tys. ha upraw drzew i krzewów owocowych oraz ok. 12 tys. ha warzyw gruntowych. Barię w ubezpieczeniu upraw drzew i krzewów owocowych oraz warzyw gruntowych jest cena umów ubezpieczenia, których przekroczenie 6% sumy ubezpieczenia dotychczas eliminowało z pomocy państwa w formie dopłat do składek ubezpieczenia.

W związku z powyższym, w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia całość składki z tego tytułu producenci owoców i warzyw muszą opłacić ze środków własnych, gdyż nie przysługuje im dopłata z budżetu państwa. Zatem producenci owoców i warzyw nie mogą korzystać z możliwości dopłat z budżetu państwa do składek, w przeciwieństwie do producentów rolnych uprawiających inne uprawy, w przypadku których stawki taryfowe są oferowane przez zakłady ubezpieczeń poniżej progu 6% sumy ubezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze, w celu umożliwienia producentom rolnym zajmującym się uprawą warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych dostępu do dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczenia, proponuje się w projekcie ustawy uwolnienie stawek taryfowych dla tej grupy upraw.

W trakcie prac nad projektem ustawy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi proponowało zastosowanie powyższego mechanizmu do wszystkich rodzajów upraw i gatunków zwierząt wymienionych w ustawie, jednakże w trakcie konsultacji społecznych propozycja ta nie znalazła poparcia organizacji rolniczych, które wyraziły sprzeciw wobec rezygnacji z maksymalnej 6% stawki taryfowej w odniesieniu do innych upraw niż uprawy warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych. Organizacje te opowiedziały się za utrzymaniem przepisu art. 5 ust. 2b, uzależniającego możliwość stosowania dopłat do składek ubezpieczenia upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od ustalenia przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowej tych upraw w wysokości nieprzekraczającej 6% sumy ubezpieczenia. Zdaniem Krajowej Rady Izb Rolniczych zapobiegnie to zawyżaniu stawek taryfowych ubezpieczenia tych

upraw przez ubezpieczycieli na niekorzyść rolników. Mając na uwadze stanowisko środowiska rolniczego uwolnienia stawki dokonano więc jedynie dla upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że proponowany przepis nie stanowi naruszenia zasady równości wynikającej z art. 32 Konstytucji, tj. zasady demokratycznego państwa prawa.

Zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 intensywność pomocy nie może przekroczyć 65% kosztów składek ubezpieczeniowych, dlatego w projekcie ustawy zaproponowano określenie górnego poziomu wysokości dopłat. Mając na uwadze powyższe oraz uwzględniając sytuację finansową budżetu państwa pozostawiono bez zmian upoważnienie dla Rady Ministrów do określania corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokości dopłat na rok następny. Zatem Rada Ministrów corocznie będzie określać wysokość dopłat, jaka będzie stosowana z budżetu państwa do składek ubezpieczenia, z uwzględnieniem środków przewidzianych w projekcie ustawy budżetowej.

W art. 5 ust. 2c ustawy proponuje się, aby w przypadku ustalenia składki ubezpieczenia upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych z zastosowaniem stawki taryfowej przekraczającej 6% sumy ubezpieczenia dopłaty do składek producentów rolnych były stosowane do wysokości 5% sumy ubezpieczenia. Pozostałą część składki w całości zapłaci rolnik. Wprowadzenie powyższego przepisu ma na celu zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej tych upraw rolnych, w tym przez zwiększenie liczby zawartych z producentami rolnymi umów ubezpieczenia. Aktualnie znaczna część stawek taryfowych ustalana jest przez zakłady ubezpieczeń na poziomie przekraczającym 6% sumy ubezpieczenia upraw rolnych, co wpływa na brak stosowania dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń. Producenci rolni nie mogąc uzyskać dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń upraw rolnych z powodu ograniczonych możliwości finansowych rezygnują z zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych z pełną składką. Stawki taryfowe, tak jak dotychczas, będą ustalane przez zakład ubezpieczeń w zależności od skali ryzyka. Zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950, z późn. zm.) zakład ubezpieczeń ustala wysokość stawek taryfowych po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Stawkę tę ustala się w wysokości, która powinna co

najmniej zapewnić wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń.

Zgodnie z unijnymi zasadami stosowania pomocy państwa w opłacaniu składek ubezpieczeniowych kosztami kwalifikowanymi są koszty składek ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczenia od strat spowodowanych przez m.in. klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne porównywalne z klęską żywiołową, a także inne niekorzystne zjawiska klimatyczne, przez które rozumie się warunki pogodowe, które nie spełniają warunków określonych w pkt 35 wytycznych, tj. nie spełniają definicji niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową.

Z danych zakładów ubezpieczeń, które zawierają umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, dotyczących wysokości stawek taryfowych za ubezpieczenie upraw rolnych od zdarzeń losowych określonych w ustawie, wynika, iż w większości oferowane są pakiety ubezpieczeń, natomiast ubezpieczenia od pojedynczych ryzyk dotyczą powodzi, suszy, gradu, przymrozków wiosennych oraz ujemnych skutków przezimowania. Oferowane przez zakłady ubezpieczeń wysokości stawek taryfowych uzależnione są od gatunku danej rośliny, zakresu ubezpieczanych ryzyk, lokalizacji danej uprawy (rodzaju gleb, strefy zagrożenia ryzykiem) oraz aktualnej oceny ryzyka. Przykładowe wysokości stawek taryfowych ubezpieczenia poszczególnych upraw rolnych od pojedynczych ryzyk oraz pakiety ryzyk ujętych w taryfach stawek stanowiących załączniki do umów zawartych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z zakładami ubezpieczeń na stosowanie dopłat do składek ubezpieczeń w 2014 r. kształtują się następująco:

Ryzyka/wysokości stawek taryfowych																	
Wyszczególnienie	G	G, Pw	G, Usp, Pw	Po	Usp	Pw	S	G, Usp	G, H, Dn, Pi, OziL	G, Usp, H, Dn, Pi, OziL	G, Pw, H, Dn, Pi, OziL	G, Usp, Pw, Po, H, Dn, Pi, OziL	G, Usp, Pw, Po, S	G, Usp, Pw, H, Dn, Pi, OziL	G, Usp, Pw, Po, S, H, Dn, Pi, OziL	Po, Pi, OziL	
zboża jare	0,39-2,0	0,98-4,6	1,89-10,0	1,5-12,0	1,8-8,0	0,5-3,6	2,0-15,0		0,47-4,0	4,0-10,0	2,0-4,5	4,5-11,0	5,0-12,0	6,0-14,0	5,5-13,0	6,0-13,0	
zboża ozime	0,39-2,25																1,89-10,0
kukurydza	0,35-5,0	1,0-5,0						1,0-3,0	2,0-17,0		0,47-5,0		3,0-5,5		5,0-12,0		6,0-13,0
rzepak jary	0,95-4,0	2,5-6,7	3,62-13,0								1,33-5,0				5,5-14,0		6,0-15,0
rzepak ozimy						3,6-10,0	1,0-4,8		3,15-11,0	1,33-5,0	5,5-12,0	4,0-6,5	6,0-14,0	6,0-15,0	7,0-17,0	6,0-16,0	8,0-18,0
rzepik						4,0-10,0	2,0-15,0	2,5-11,0	5,5-12,0	6,0-14,0	6,0-16,0						
ziemniaki	0,35-2,0	1,0-10,0						1,0-5,0		0,47-5,0		3,0-7,0		5,0-14,0		6,0-16,0	
buraki cukrowe	0,39-3,6	1,0-6,0									0,54-5,0		3,0-5,5		5,0-13,0		6,0-15,0
chmiel	2,0-12,0	3,0-12,0						1,0-3,0	2,0-16,0		5,0-12,0		5,0-8,5		5,0-12,0		6,0-14,0
tytoń		5,0-12,0							2,0-18,0		6,0-12,0		6,0-10,0		6,0-14,0		7,0-16,0
warzywa gruntowe	1,0-12,0	1,5-12,0	5,0-15,0														
owoce drzew i krzewów owocowych	5,0-12,0	7,7-15,0		1,5-15,0	6,0-9,0	5,4-10,0	2,0-17,0	8,0-15,0	5,5-15,0	9,0-14,0	9,0-15,0	10,0-16,0	10,0-16,0	11,0-17,0	11,0-17,0	12,0-19,0	
drzewa i krzewy owocowe	0,5-12,0	1,0-15,0		1,5-12,0	1,0-5,0	0,5-2,0	1,5-17,0	1,0-15,0	2,0-15,0	3,0-6,0	2,0-4,5	4,5-7,0	3,0-8,0	4,5-10,0	4,5-9,0	5,0-11,0	
truskawki	1,0-12,0	1,0-13,2		1,5-12,0	2,0-9,0	1,0-7,2	2,0-17,0	3,0-15,0	2,5-12,0	5,0-13,0	3,0-11,0	5,0-18,0	4,0-17,0	5,0-16,0	5,0-18,0	6,0-17,0	
rośliny strączkowe	0,58-6,0	0,64-12,0			1,5-12,0		1,0-3,6	2,0-15,0		0,77-5,0		3,0-6,0		5,0-13,0		6,15	

G grad
Pw przymrozki wiosenne
Usp ujemne skutki przezimowania
Po powódź
Pi piorun
S susza
H huragan
Dn deszcz nawałny
OziL obsunięcie się ziemi i lawiny

A zatem uwolnienie granicznej stawki taryfowej w odniesieniu do warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych powinno wpłynąć na zwiększenie powierzchni upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową. W przypadku ustalenia przez rolnika z zakładem ubezpieczeń składki ubezpieczenia z uwzględnieniem stawki taryfowej dla upraw warzywniczych lub sadowniczych w wysokości powyżej 6% sumy ubezpieczenia, rolnik otrzyma dopłatę do składki wyliczonej przy zastosowaniu wysokości stawki taryfowej stanowiącej 5% sumy ubezpieczenia, natomiast część składki wyliczonej z zastosowaniem stawki taryfowej powyżej 6% zapłaci rolnik we własnym zakresie. Dla przykładu: w przypadku ubezpieczenia warzyw gruntowych od ryzyka gradu i przymrozków wiosennych przy stawkach taryfowych ustalonych w zależności od strefy zagrożenia ryzykiem od 1,5% do 12% sumy ubezpieczenia oraz dopłaty do składki w wysokości 50% producent rolny obecnie przy stawce taryfowej:

- minimalnej – zapłaci składkę w kwocie 234,37 zł od 1 ha uprawy warzyw gruntowych (z dopłatą w kwocie 234,37 zł),
- maksymalnej – zapłaci składkę w całości w kwocie 3750 zł od 1 ha uprawy.

Natomiast w przypadku wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie stawek taryfowych uprawniających do uzyskania dopłaty do składki ubezpieczeniowej w wysokości 65% składki producent rolny zapłaci składkę w przypadku stawki taryfowej:

- minimalnej – w kwocie 164,06 zł od 1 ha uprawy warzyw gruntowych (dopłata wyniesie 304,69 zł),
- maksymalnej – w kwocie 2 734,38 zł od 1 ha uprawy (dopłata wyniesie 1 015,62 zł).

w tys. zł

Lata	Kwoty wydatkowane na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, w tym:			
	Razem w tym:	Dopłaty do składek ubezpieczeń:		dofinansowanie odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę*
		upraw rolnych	zwierząt gospodarskich	
2006	9 861,3	9 810,2	51,1	–
2007	31 437,7	31 332,4	105,3	–
2008	97 637,6	10 728,3	54,3	86 855,0
2009	132 360,0	130 913,9**	59,1	1 387,0
2010	99 121,2	99 043,3	77,9	–
2011	124 711,0	124 166,7	89,7	454,6
2012	162 412,2	162 248,8	123,2	40,2
2013	164 407,1	164 245,5	161,6	–

* Wykazane w poszczególnych latach kwoty dofinansowania odszkodowań obejmują również dofinansowanie odszkodowań wypłaconych przez zakłady ubezpieczeń w związku z suszą w grudniu roku poprzedniego.

** Uwzględniono kwotę 50 578,2 tys. zł dotyczącą umów zawartych w roku 2008, do których dopłaty do składek zostały przekazane ze środków roku 2009.

Od początku funkcjonowania systemu, pomimo że zakładano objęcie ochroną ubezpieczeniową co najmniej 7 mln ha upraw, faktycznie objęta ochroną ubezpieczeniową w poszczególnych latach była znacznie niższa powierzchnia upraw, tj. w roku: 2006 – 311 740 ha, 2007 – 575 029 ha, 2008 – 1 832 036 ha, 2009 – 2 808 104 ha, 2010 – 2 845 777 ha, 2011 – 3 032 634 ha, 2012 – 2 751 438 ha, 2013 – 3 398 811 ha.

W przypadku ubezpieczenia zwierząt gospodarskich proponuje się utrzymanie dotychczasowej stawki taryfowej (0,5% sumy ubezpieczenia) uprawniającej do stosowania dopłaty. W 2010 r. ubezpieczonych było 689 200 szt. zwierząt gospodarskich, w 2011 r. – 1 245 670 szt., w 2012 r. – 2 079 000 szt. i w 2013 r. – 4 073 830 szt.

Za monitorowanie wydatków na dopłaty do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich stosowanych na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich jest odpowiedzialny minister właściwy do spraw rolnictwa. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami minister właściwy do spraw rolnictwa zawiera z zakładami ubezpieczeń umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok kalendarzowy, w których określa się wysokość limitu dopłat do tych składek.

A zatem, tak jak to ma miejsce obecnie, limity dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich stosowanych na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na każdy rok będą określone w umowach zawieranych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa z zakładami ubezpieczeń w ramach dotacji przewidzianej na ten cel w ustawie budżetowej na dany rok. Środki na dopłaty do składek ubezpieczeń zostaną przekazane do wysokości ustalonych w tych umowach, co oznacza, iż po wyczerpaniu limitu na dopłaty do składek nie mogą być zawierane umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z producentami rolnymi z dopłatami do składek. W przypadku zgłoszenia przez zakłady ubezpieczeń limitów dopłat przekraczających limit wydatków na dany rok zostaną wprowadzone mechanizmy korygujące, polegające na zmniejszeniu limitów tych dopłat w umowach zawieranych z zakładami ubezpieczeń przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do wysokości wydatków ustalonych w ustawie budżetowej na dany rok na ten cel.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Polską Izbę Ubezpieczeń oraz wynikającymi ze sprawozdań przesłanych przez zakłady ubezpieczeń:

1) kwoty wypłaconych odszkodowań w latach 2008–2013 przez zakłady ubezpieczeń, które zawarły z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich kształtują się następująco:

Ryzyka	Wysokość wypłaconych odszkodowań w latach (w zł)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
susza	157 832 109	1 357 150	604 312	2 313 371	116 227	39 174
powódź	304 347	1 567 676	4 362 625	1 894 610	1 081 410	1 697 745
ujemne skutki przezimowania	898 860	2 268 298	31 487 705	160 644 322	587 776 226	13 033 520
przymrozki wiosenne	2 910 069	32 922 210	8 049 651	137 249 546	7 386 628	3 322 207
grad, huragan, deszcz nawałny, piorun, obsunięcie się ziemi, lawina	31 445 204	82 688 525	53 144 004	59 736 981	122 345 441	133 342 663
Razem	193 390 589	120 803 859	97 648 297	361 838 830	718 705 932	151 435 309

2) struktura ubezpieczeń upraw rolnych według ryzyk w latach 2008–2013 przedstawia się następująco:

Ryzyka	Umowy, których zakres ubezpieczenia obejmuje dane ryzyko					
	2008 Liczba ryzyk	2009 Liczba ryzyk	2010 Liczba ryzyk	2011 Liczba ryzyk	2012 Liczba ryzyk	2013 Liczba ryzyk
susza	14 714	9 001	1 494	648	274	117
powódź	13 729	1 863	2 064	610	348	427
ujemne skutki przezimowania	71 738	44 646	50 770	54 204	63 030	65 620
przymrozki wiosenne	72 182	67 834	73 631	69 896	77 672	75 063
huragan	13 679	1 369	4 623	4 970	6 468	11 328
deszcz nawałny	13 679	1 352	4 623	4 970	6 468	11 328

grad	88 437	174 465	188 008	171 835	169 950	181 256
piorun	13 613	1 340	4 597	4 882	4 851	5 492
obsunięcie się ziemi	13 613	1 340	4 597	4 882	4 851	5 492
lawina	13 613	1 340	4 597	4 871	4 728	5 492
Razem	328 997	304 550	339 004	321 768	338 640	361 615

Z powyższych danych wynika, że średnioroczna efektywność udzielonej dotacji do składek ubezpieczeń upraw rolnych wynosi 232%, w tym w poszczególnych latach efektywność ta przedstawia się następująco:

Rok	Kwota dotacji (tys. zł)	Kwota wypłaconych odszkodowań (tys. zł)	Efektywność dotacji (%)
2008	61 306,50	193 390,59	315,45
2009	80 335,70	120 803,86	150,37
2010	99 043,30	97 648,30	98,59
2011	124 166,70	361 838,83	291,41
2012	162 248,80	718 705,93	442,97
2013	164 245,50	151 435,31	92,20

Zgodnie z art. 9 ust. 4 pkt 3 obowiązującej ustawy oferta zakładu ubezpieczeń z warunkami ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich powinna zawierać opinię Komisji Nadzoru Finansowego o sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń. Komisja Nadzoru Finansowego w ramach swoich uprawnień prowadzi nadzór wyłącznie nad krajowymi zakładami ubezpieczeń oraz zagranicznymi zakładami ubezpieczeń spoza Unii Europejskiej prowadzącymi działalność w formie głównych oddziałów. Tym samym nie jest możliwe wystawianie przez Komisję Nadzoru Finansowego opinii o sytuacji finansowej zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej i działającego w Polsce w formie oddziału lub w formie innej niż oddział (w ramach swobody świadczenia usług), w sytuacji gdyby taki podmiot złożył ofertę ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt. Zatem proponuje się w projekcie ustawy zmienić treść art. 9 ust. 4 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich przez dodanie, że we wskazanym powyżej przypadku opinia powinna być sporządzona przez właściwy zagraniczny organ nadzoru.

Mając na uwadze potrzebę usprawnienia systemu częściowego dofinansowania z budżetu państwa odszkodowań wypłaconych rolnikom w związku ze szkodami spowodowanymi przez suszę oraz ułatwienia rozliczeń z tego tytułu, w art. 10b proponuje się wprowadzenie zmian dotyczących:

- 1) terminów składania przez zakład ubezpieczeń wniosków o przyznanie dotacji; proponuje się, aby wnioski te były składane przez zakład ubezpieczeń w terminach:
 - a) do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja danego roku kalendarzowego,
 - b) do dnia 30 września danego roku kalendarzowego – za okres od dnia 1 czerwca do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego,
 - c) do dnia 31 stycznia następnego roku – za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia danego roku kalendarzowego;
- 2) zwrotu otrzymanej przez zakłady ubezpieczeń dotacji celowej; proponuje się nadanie nowego brzmienia ust. 3b w art. 10b, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń zwraca różnicę między kwotą otrzymanej dotacji a kwotą dotacji należnej, w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na złożenie wniosku za następny okres, w przypadku gdy wysokość dotacji za okres od dnia 1 stycznia danego roku kalendarzowego do końca okresu objętego wnioskiem jest niższa niż kwota, jaką zakład już otrzymał.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy zakład ubezpieczeń składa wniosek do dnia 31 lipca danego roku za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca tego roku, a następnie za poszczególne miesiące do ostatniego dnia miesiąca następnego, o dotację za poprzedni miesiąc. Różnicę między dotacją przekazaną a należną za dany okres rozliczeniowy zakład ubezpieczeń jest zobowiązany zwrócić w terminie 7 dni od dnia upływu terminu określonego dla złożenia wniosku o dotację. Natomiast załatwienie sprawy dotyczącej przyznania dotacji następuje w terminie 14 dni roboczych od dnia złożenia wniosku zakładu ubezpieczeń, a dotacja jest wypłacana zakładowi ubezpieczeń w terminie 10 dni roboczych od dnia doręczenia decyzji.

Niezbędne jest również dodanie nowego ust. 4a, zobowiązującego zakład ubezpieczeń do rozliczenia otrzymanej dotacji oraz do złożenia ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat odszkodowań

producentom rolnym oraz rozliczenia dotacji. A zatem wprowadzenie zaproponowanych zmian w art. 10b ułatwi wnioskowanie i rozliczanie dotacji na dofinansowanie odszkodowań wypłaconych producentom rolnym w związku z suszą za poszczególne okresy rozliczeniowe.

Mając na uwadze zapewnienie prawidłowego rozliczania dotacji otrzymanej przez zakłady ubezpieczeń, proponuje się w art. 10b ust. 5 ustawy wprowadzić zmianę polegającą na upoważnieniu ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych sposobu rozliczania dotacji, w tym wzoru dokumentu, na którym zakłady ubezpieczeń będą dokonywać jej rozliczenia oraz trybu składania i wzoru sprawozdania rzeczowo-finansowego. Określenie wzoru sprawozdania rzeczowo-finansowego zapewni prawidłowe rozliczenie przyznanej zakładom ubezpieczeń dotacji oraz ujednotoci stosowane dokumenty w tym zakresie. A zatem zaproponowana zmiana usprawni system rozliczeń w zakresie otrzymanych przez zakłady ubezpieczeń dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym.

W art. 10c zaproponowano zmiany mające na celu dostosowanie definicji rolnika do określonej w rozporządzeniu nr 1307/2013, a także skrócenie z 30 do 14 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego upraw rolnych okresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń od ryzyka szkód spowodowanych przez powódź i suszę, mając na uwadze, iż w praktyce z tego tytułu producenci rolni, ponosząc znaczne koszty ubezpieczenia, pozbawieni są możliwości wypłaty odszkodowań w przypadku wystąpienia skutków tych zdarzeń w okresie znacznie krótszym niż 30 dni, np. w wyniku krótkotrwałych ulewnych deszczy powódzie występują po kilku dniach. O skrócenie terminu, od którego następuje odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń po zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź i suszę, wnioskują związki i organizacje rolnicze. Skrócenie okresu karencji z 30 do 14 dni ubezpieczenia od szkód spowodowanych przez powódź i suszę może spowodować wzrost wysokości stawek taryfowych dla tych ryzyk od 5% do 10 % sumy ubezpieczenia, a tym samym wzrostu cen umów ubezpieczenia upraw rolnych obejmujących zakresem ochrony wystąpienia ryzyka powodzi i suszy.

W projekcie ustawy zaproponowano również zmiany mające na celu dostosowanie kształtu ustawy do sytuacji, w której kilka zakładów ubezpieczeń zamierza oferować umowy ubezpieczenia w ramach koasekuracji, tj. wspólnie udzielać ochrony ubezpieczeniowej producentom rolnym i partycypować w ryzyku ubezpieczeniowym na ustalonych przez siebie zasadach i ustalonych proporcjach. Rozwiązanie takie umożliwi działanie na rynku ubezpieczeń oferującym ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dopłatami z budżetu państwa tym zakładom ubezpieczeń, które ze względów organizacyjnych bądź kapitałowych zamierzają współdziałać w oferowaniu ochrony ubezpieczeniowej. Powinno to przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności na tym rynku oraz pozytywnie wpłynąć na jakość obsługi i likwidacji szkód w tym segmencie rynku. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami jeden z zakładów ubezpieczeń przyjmuje na siebie rolę wiodącego zakładu ubezpieczeń, z którym dokonywane są wszelkie rozliczenia dopłat i dotacji przewidzianych ustawą. Wiodący zakład ubezpieczeń ma z kolei obowiązek rozliczania się z pozostałymi zakładami odpowiednio na zasadach, na których te zakłady partycypują w składce (dotyczy dopłat) oraz w wypłacanych odszkodowaniach (dotyczy dotacji celowej). Zaproponowane zmiany uwzględniają specyfikę współdziałania zakładów ubezpieczeń na podstawie porozumienia koasekuracyjnego. Zmiany w powyższym zakresie zaproponowano w art. 7, 9 i 10b ustawy.

Z przepisów aktualnie obowiązującej ustawy wynika obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych przez rolnika, który uzyskał płatności bezpośrednio do gruntów rolnych, tj. upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, grad, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne. Rolnik, który nie spełni obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, tj. ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw, obowiązany jest do wniesienia opłaty za niespełnienie tego obowiązku. Wysokość opłaty obowiązującej w każdym roku kalendarzowym stanowi równowartość w złotych 2 euro od 1 ha, ustaloną przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli. Opłata za niespełnienie tego obowiązku jest wnoszona na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika.

Powyższe sankcje nie mogą jednak być stosowane wobec rolników, w przypadku gdy rolnik nie zawrze umowy ubezpieczenia obowiązkowego z powodu pisemnej odmowy przez co najmniej dwa zakłady ubezpieczeń, które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat.

Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego upraw rolnych:

- 1) jest obowiązany wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika;
- 2) są uprawnieni:
 - a) starosta właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika,
 - b) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Do kontroli spełnienia obowiązku ubezpieczenia obowiązkowego upraw oraz dochodzenia opłat za niespełnienie tego obowiązku stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych. Jednostki samorządu terytorialnego nie są obowiązane do przekazywania Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacji w tym zakresie.

W projekcie ustawy nie proponuje się zmian w tym zakresie.

Określony w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich program pomocy został notyfikowany Komisji Europejskiej jako program pomocy nr SA.39562 (2014/N) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja). Notyfikacja programu pomocy obejmuje również zaproponowane zmiany w ustawie i zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 (Dz. Urz. UE C 204 z 01.07.2014) pomoc określona w ww. ustawie będzie mogła być stosowana do końca 2020 r.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Wprowadzenie proponowanych zmian w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich powoduje konieczność wprowadzenia przepisów przejściowych (art. 2 projektu ustawy) w związku z proponowaną zmianą upoważnienia zawartego w art. 10b ust. 5 ustawy. Proponuje się zachowanie w mocy przepisów wydanych na podstawie art. 10b ust. 5 ustawy w celu zapewnienia prawidłowego i terminowego rozliczania przez zakłady ubezpieczeń otrzymanej za 2014 r. dotacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został umieszczony w Wykazie Prac Legislacyjnych Rady Ministrów na 2014 r. pod numerem UD43. Zakłada się, że zmiany zaproponowane w projekcie ustawy wpłyną na zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych, w szczególności upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kazimierz Plocke, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aleksandra Szelałowska, Dyrektor Departamentu Finansów, tel. 22 623 17 64, 22 623 20 21, aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia 08.08.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt wytycznych Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020</p> <p>Nr w wykazie prac: UD43</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Istniejące obecnie uregulowania w zakresie udzielania dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich muszą być dostosowane do nowych zasad udzielania pomocy publicznej w rolnictwie. Ponadto należy wprowadzić uproszczenia w rozliczaniu dotacji z zakładami ubezpieczeń i związanej z tym sprawozdawczości.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektowanej ustawy jest zapewnienie producentom owoców i warzyw dostępu do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczenia w przypadku stosowana przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w wysokościach wyższych niż 6% sumy ubezpieczenia upraw, a tym samym zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych. Aktualnie znaczna część stawek taryfowych dla tych upraw ustalana jest przez zakłady ubezpieczeń na poziomie przekraczającym 6% sumy ubezpieczenia. Producenci rolni nie mogą uzyskać dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń z powodu ograniczonych możliwości finansowych rezygnują z zawarcia umów ubezpieczenia upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych z pełną składką. Uwolnienie dla upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych stawki taryfowej umożliwi zwłaszcza ubezpieczenie tych upraw od ryzyka ujemnych skutków przezimowania czy przymrozków wiosennych. Ponadto w projekcie ustawy proponuje się dostosowanie przepisu dotyczącego wysokości dopłaty do składki do przepisu UE w zakresie udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z projektowanym art. 5 ustawy dopłata ta wynosić będzie do 65% składki ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Jednakże, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy, Rada Ministrów będzie określać corocznie, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat na rok następny, mając na względzie powierzchnię upraw rolnych i liczbę zwierząt gospodarskich do objęcia ubezpieczeniem przez zakłady ubezpieczeń w następnym roku, a także założenia do ustawy budżetowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Najczęściej stosowanym rozwiązaniem jest obowiązkowe ubezpieczenie od określonych ryzyk. Obowiązek może dotyczyć wszystkich gospodarstw rolnych, np. w Grecji w zakresie ubezpieczenia upraw i na Cyprze lub tylko tych, które chcą korzystać z innych form pomocy państwa, np. z kredytów preferencyjnych (w USA, Indiach, Urugwaju, Izraelu czy Nigerii). Dotacje ze środków publicznych do stawek ubezpieczenia upraw i zwierząt stosowane są poza Polską w kilku krajach europejskich: w Portugalii, Austrii, Luksemburgu, Włoszech, Hiszpanii, Francji i Szwecji. Na rynku pojawiają się również ubezpieczenia indeksowane (*index insurances*), stosowane także w ubezpieczeniach przychodów, które są oparte o odpowiedni wskaźnik dla danego terytorium (np. gminy) – np. w Austrii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	Według stanu na dzień 3 czerwca 2014 r. na terytorium RP działało lub mogło prowadzić działalność w zakresie ubezpieczeń grup 8 lub 9, tj. w grupach, które pozwalają na ubezpieczenie ryzyk wymienionych w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich 391 podmiotów krajowych i zagranicznych. Jednakże	Komisja Nadzoru Finansowego	Zakłady ubezpieczeń, które zawrą umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich będą wypłacały odszkodowania w przypadku wystąpienia strat w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich.

	projektowane przepisy w praktyce będą oddziaływały na zakłady ubezpieczeń, które zawrą z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie stosowania dopłat do składek z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (w 2014 r. w systemie uczestniczą 3 zakłady ubezpieczeń).		
Producenci rolni	1 563 tys. gospodarstw rolnych o pow. powyżej 1 ha użytków rolnych	Powszechny Spis Rolny z 2010 r.	Projektowana ustawa powinna przyczynić się do poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych, poprzez ograniczenie ryzyka utraty przez producentów rolnych przychodów na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przesłany do konsultacji społecznych, w tym m.in. z: Krajową Radą Izb Rolniczych, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Radą Krajową Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, NSZZ „Solidarność 80”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Radą Gospodarki Żywnościowej, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Forum Związków Zawodowych, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych „LEWIATAN”, BCC-Związek Pracodawców, Związkiem Sądowników RP, Związkiem Sądowników Polskich, Towarzystwem Rozwoju Sądów Karłowych, Krajowym Związkiem Grup Producentów Owoców i Warzyw, Polskim Związkiem Ogrodniczym oraz Polską Izbą Ogrodniczą.

Projekt ustawy został również przesłany do konsultacji z Polską Izbą Ubezpieczeń.

Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych zgłosił uwagi dotyczące potrzeby określenia dolnego poziomu dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – uwaga nie została uwzględniona z uwagi na negatywne stanowisko Ministerstwa Finansów. Polski Związek Ogrodniczy zgłosił uwagę dotyczącą podniesienia zarówno poziomu dopłat do składek i poziomu stawek taryfowych, do których będą mogły być stosowane dopłaty z budżetu państwa. W związku z negatywnym stanowiskiem Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczącym możliwości uwolnienia stawek taryfowych, zaproponowano uwolnienie stawki uprawniającej do uzyskania dopłaty w odniesieniu do upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych; dopłaty do składek będą stosowane również po przekroczeniu 6% stawki taryfowej. Krajowa Rada Izb Rolniczych wyraziła wątpliwość dotyczącą zastosowanej definicji producenta rolnego, zaproponowała rezygnację z przyjęcia powyżej 30% poziomu strat przy ubieganiu się o dopłaty do składek ubezpieczenia oraz rezygnację z uwolnienia maksymalnej stawki taryfowej uprawniającej do uzyskania dopłaty. Krajowa Rada Izb Rolniczych zgłosiła również wniosek dotyczący obniżenia okresu karencji dotyczącej odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkody z tytułu ubezpieczenia od powodzi i suszy – do 14 dni oraz gradobicia i przymrozków wiosennych – do 7 dni. Zaproponowano również rozszerzenie katalogu upraw, do których stosowane byłyby dopłaty w przypadku zawarcia umów ubezpieczenia. Uwagi te częściowo zostały uwzględnione, tj. zrezygnowano z przepisu uzależniającego stosowanie dopłat po przekroczeniu poziomu 30% średnich strat w gospodarstwie rolnym oraz uwolnienia stawki taryfowej uprawniającej do uzyskania dopłaty do składki ubezpieczenia upraw, z wyjątkiem upraw warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów, gdzie stawka ta została uwolniona. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej skrócenia okresu karencji do 7 dni od gradu i przymrozków wiosennych. Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz zgłosiła uwagę w zakresie objęcia ochroną

ubezpieczeniową upraw rolnych od szkód spowodowanych przez pożar oraz rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności z tytułu chorób nieobjętych obowiązkiem zwalczania w przepisach ustawy z dnia 11 kwietnia 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Uwagi te nie zostały uwzględnione, ponieważ przepisy UE nie przewidują dopłat do składek ubezpieczenia od ryzyka pożaru oraz ze względu na ograniczone środki budżetowe nie jest możliwe również rozszerzenie zakresu ryzyk. NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” zgłosił uwagę dotyczącą wprowadzenia drugiego naboru wniosków przez zakłady ubezpieczeń, w przypadku nie rozdysponowania całego limitu dopłat. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ wszystkie zakłady ubezpieczeń zainteresowane i spełniające wymogi określone w ustawie mogą uczestniczyć w systemie dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, a w przypadku niepełnego wykorzystania limitu, jego podwyższenie następuje w drodze aneksu do umowy. Polska Izba Ubezpieczeń zaproponowała określenie dolnego poziomu dopłat do składek ubezpieczeń – uwaga nie została uwzględniona, ze względu na brak zgody Ministerstwa Finansów. Zaproponowała umożliwienie składania wniosku o dopłaty za ostatni kwartał roku w terminie do dnia 30 stycznia roku następnego. Uwaga ta ze względu na przepisy ustawy o finansach publicznych nie została uwzględniona. Negatywnie odniosła się do propozycji skrócenia okresu karencji – uwaga ta nie została uwzględniona. Ponadto Krajowa Rada Drobniarstwa – Izba Gospodarcza, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych oraz Polska Izba Ubezpieczeń wyraziły negatywne stanowisko do propozycji stosowania dopłat do składek ubezpieczenia w przypadku umów ubezpieczenia obejmujących zakresem ochrony ubezpieczeniowej poziom szkód powyżej 30% średniej rocznej produkcji w gospodarstwie. Uwaga ta została uwzględniona poprzez rezygnację z propozycji uzależnienia stosowania dopłat do składek ubezpieczenia od poziomu szkód przekraczających 30% średniej rocznej produkcji w gospodarstwie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6*	7*	8*	9*	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2 000,0
budżet państwa	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2 000,0
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2 000,0
budżet państwa	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2 000,0
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Budżet państwa
---------------------	----------------

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>* Ze względu na to, iż przepisy wspólnotowe w zakresie udzielania pomocy państwa będą obowiązywać do 2020 r., określając skutki finansowe na lata 2021–2024 założono, że przepisy w tym zakresie nie zostaną zmienione po 2020 r. oraz uwzględniono obecne możliwości finansów publicznych.</p> <p>Dotychczas środki na ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich były planowane w ramach rezerwy celowej cz. 83 oraz cz. 32 – Rolnictwo.</p> <p>Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy nie został określony w projekcie ustawy w odniesieniu do 10 lat, ponieważ uwzględniając trudną</p>
--	---

sytuację finansów publicznych oraz ustalenia Stałego Komitetu Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2014 r. przyjęto, że wydatki na funkcjonowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w poszczególnych latach wynosić będą 200 000 tys. zł (tj. pozostaną na dotychczasowym poziomie).

Wykazane skutki dla zakładów ubezpieczeń i gospodarstw rolnych są wartościami łącznymi wynikającymi z tytułu funkcjonowania obecnie obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) z uwzględnieniem proponowanych zmian.

Za monitorowanie wydatków na dopłaty do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich stosowanych na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich jest odpowiedzialny minister właściwy do spraw rolnictwa.

Limity dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich stosowanych na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na każdy rok będą określone w umowach zawieranych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa z zakładami ubezpieczeń w ramach dotacji przewidzianej na ten cel w ustawie budżetowej na dany rok. Środki na dopłaty do składek ubezpieczeń zostaną przekazane do wysokości ustalonych w tych umowach, co oznacza, iż po wyczerpaniu limitu na dopłaty do składek, nie mogą być zawierane umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z producentami rolnymi z dopłatami do składek. W przypadku zgłoszenia przez zakłady ubezpieczeń limitów dopłat przekraczających limit wydatków na dany rok, zostaną wprowadzone mechanizmy korygujące polegające na ustaleniu limitów tych dopłat w umowach zawieranych z zakładami ubezpieczeń przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do wysokości wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na dany rok.

Z przepisów ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wynika obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych przez rolnika, który uzyskał płatności bezpośrednie do gruntów rolnych, tj. upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, grad, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne. Rolnik, który nie spełni obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, tj. ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw, obowiązany jest do wniesienia opłaty za niespełnienie tego obowiązku. Wysokość opłaty obowiązującej w każdym roku kalendarzowym, stanowi równowartość w złotych 2 euro od 1 ha, ustaloną przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli. Opłata za niespełnienie tego obowiązku jest wnoszona na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie posiada informacji o wysokości opłat wnoszonych przez rolników z tytułu nie spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia upraw rolnych, gdyż jednostki samorządu terytorialnego nie są zobowiązane do przekazywania informacji w powyższym zakresie.

Natomiast przyjmując połowę powierzchni upraw rolnych wykazaną we wnioskach o płatność za 2013 r. oraz uwzględniając powierzchnię 3 398 811,77 ha upraw objętych ochroną w 2013 r., powierzchnia, która (pomimo obowiązku) nie została objęta ochroną ubezpieczeniową wyniosła 3 631 732 ha, co oznacza szacowaną kwotę kar w wysokości 30,16 mln zł (kurs euro wg NBP – tabela nr 139/A/NBP/2014 z dnia 21.07.2014 r.).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa							

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Zakłady ubezpieczeń – przychody z tytułu składek ubezpieczeń (wraz z dopłatą z budżetu państwa)	414	438	445	469	469	469	4 580
	Gospodarstwa rolne i działy specjalne produkcji rolnej – koszty składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	214	238	245	269	269	269	2 580
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	Gospodarstwa rolne i działy specjalne produkcji rolnej	<p>Wejście w życie projektowanej ustawy powinno przyczynić się do poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych, poprzez ograniczenie ryzyka utraty przez producentów rolnych przychodów na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Skrócenie z 30 do 14 dni okresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń od ryzyka szkód spowodowanych przez powódź i suszę jest korzystne dla producentów rolnych pozbawionych możliwości wypłaty odszkodowań w przypadku wystąpienia skutków tych zdarzeń w okresie znacznie krótszym niż 30 dni, np. w wyniku krótkotrwałych ulewnych deszczy, czy powodzi występujących po kilku dniach. O skrócenie okresu karencji wnioskuje organizacje i związki rolnicze.</p> <p>Natomiast w przypadku skrócenia z 30 do 14 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego upraw rolnych okresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń od ryzyka szkód spowodowanych przez powódź i suszę, zdaniem Polskiej Izby Ubezpieczeń, może spowodować wzrost wysokości stawek taryfowych dla tych ryzyk od 5% do 10% sumy ubezpieczenia. Wysokość podwyżek stawek taryfowych uzależniona będzie od terminu zawarcia umowy ubezpieczenia.</p>						
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wyliczenia własne na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach zakładów ubezpieczeń, przy uwzględnieniu stałego budżetu środków na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, średnich sum ubezpieczenia na 1 ha uprawy i 1 szt. zwierzęcia oraz średnich stawek taryfowych wynikających ze stawek stosowanych przez zakłady ubezpieczeń.</p>							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy powinno wpłynąć na zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych, a tym samym na zwiększenie dostępności do środków na wznowienie produkcji rolnej w przypadku szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane zmiany w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zostały notyfikowane Komisji Europejskiej w ramach programu pomocy nr SA.39562 (2014/N) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się zwiększanie powierzchni ubezpieczonych upraw rolnych w poszczególnych latach 2015–2018:

- 1) 2015 r. – 3,8 mln ha,
- 2) 2016 r. – 4,0 mln ha,
- 3) 2017 r. – 4,2 mln ha,
- 4) 2018 r. – 4,5 mln ha,
- 5) 2019 r. – 4,5 mln ha,
- 6) 2020 r. – 4,5 mln ha.

Natomiast w przypadku zwierząt gospodarskich zakłada się objęcie ubezpieczeniem 5 mln szt. zwierząt, w tym głównie drobiu.

W celu monitorowania realizacji zadania zastosowany został miernik – powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (%), który zakłada się, że będzie kształtował się na następującym poziomie w poszczególnych latach:

- 1) 2015 r. – 27,4%,
- 2) 2016 r. – 28,8%,
- 3) 2017 r. – 30,2%,
- 4) 2018 r. – 32,4%,
- 5) 2019 r. – 32,4%,

6) 2020 r. – 32,4%.

Ocena funkcjonowania systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (ex post) przygotowana zostanie po upływie dwóch lat od pełnego roku obowiązywania zmienionej ustawy (II półrocze 2017 r.).

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

- 1) Przyjęte założenia średnich sum ubezpieczenia, średnich stawek taryfowych oraz wysokości dopłat do składek do obliczenia szacowanych wielkości dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – załącznik nr 1.
- 2) Opracowanie Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie dotyczące wpływu składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na koszty produkcji na podstawie danych rachunkowych pochodzących z gospodarstw rolnych uczestniczących w systemie zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Polski FADN) – załącznik nr 2.

Rodzaj uprawy	Średnia suma ubezpieczenia (zł/ ha)	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018 - 2020	
		Średnia stawka taryfowa (%)	Dopłata do składki	Średnia stawka taryfowa (%)	Dopłata do składki	Średnia stawka taryfowa (%)	Dopłata do składki	Średnia stawka taryfowa (%)	Dopłata do składki
zboża	4 370	0,5/2,15	50%	0,5/2,15	47%	0,49/2,09	46%	0,48/2,04	43%
kukurydza	6 211	1,00		1,00		0,97		0,95	
ziemniaki	15 879	1,82		1,82		1,77		1,73	
buraki cukrowe	8 518	2,39		2,39		2,32		2,27	
rośliny strączkowe	3 723	2,69		2,69		2,61		2,56	
rzepak i rzepik	5 895	2,45/5,2		2,45/5,2		2,38/5,04		2,33/4,94	
warzywa gruntowe	12 988	3,86/7,2/12,0		3,86/7,2/12,0		3,74/6,98/11,64		3,67/6,84/11,4	
chmiel	21 208	5,08		5,08		4,93		4,83	
tytoń	18 615	5,55		5,55		5,38		5,27	
truskawki	27 818	5,16		5,16		5,01		4,9	
drzewa i krzewy owocowe	21 497	6,53/7,5/9,5		6,53/7,5/9,5		6,33/7,28/9,22		6,20/7,13/9,03	
Lata 2015 - 2020									
Gatunek zwierzęcia	Średnia suma ubezpieczenia (zł/ szt)	Średnia stawka taryfowa (%)		Dopłata do składki					
		0,29		50%					
bydło	7 062								
konie	10 000								
owce	800								
kozy	600								
drób	19								
świnie	706								

Opracowanie tabelaryczne dot. składek i odszkodowań za rośliny i zwierzęta

Opracowano w IERiGŻ-PIB: Renata PŁONKA, Darek OSUCH. 2014-07-21.

Uwagi wstępne:

Źródło danych:

Dane rachunkowe pochodzą z gospodarstw rolnych uczestniczących w systemie zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (zwanym Polskim FADN) z lat 2010 – 2013. **Uwaga: ze względu na niezakończenie weryfikacji danych z roku 2013, wyniki te należy traktować jako wstępne.**

W opracowaniu tabelarycznym dane z poszczególnych lat zostały zaprezentowane oddzielnie.

Ze względu na użycie klas użytków rolnych w grupowaniach opracowanie jest reprezentatywne tylko dla próby Polskiego FADN.

Grupowania:

Zastosowano dwa grupowania: według powierzchni użytków rolnych (tzw. UAA6 – standardu FADN) oraz typów rolniczych (zmodyfikowany tzw. TF8). Modyfikacja polega na wydzieleniu gospodarstw trzodowych oraz drobiarskich.

Ze względu na małoliczne grupy gospodarstw (< 15) konieczne było połączenie niektórych klas powierzchni użytków rolnych:

Typ	Połączenie klas pow. uż. rol. ¹
Trzodowe	1 + 2 => 2
Drobiarskie	1 + 2 => 2 4 + 3 => 3 5 + 6 => 6
Uprawy polowe	1 + 2 => 2
Trawożerne	1 + 2 => 2
Ogrodnicze	4 + 5 + 6 => 5
Uprawy trwałe	5 + 6 => 6
Krowy mleczne	1 + 2 => 2

¹ Klasy powierzchni użytków rolnych (UAA6):

- 1: Bardzo małe (ha<=5);
- 2: Małe (5<ha<=10);
- 3: Średnio-małe (10<ha<=20);
- 4: Średnio-duże (20<ha<=30);
- 5: Duże (30<ha<=50);
- 6: Bardzo duże (ha>50).

Zakres opracowania:

Na potrzeby opracowaniu obliczono wartość składek ubezpieczenia roślin i zwierząt, kosztów bezpośrednich, zużycia pośredniego, kosztów ogółem oraz dodatkowo wartość odszkodowań za rośliny i zwierzęta.

Opracowanie tabelaryczne:

Uwaga: w przypadku zbyt małej liczby gospodarstw (< 15) w grupie zaprezentowano jedynie liczbę gospodarstw.

Liczba gospodarstw użytych w opracowaniu:	3
Odsetek gospodarstw płacących składki (%):.....	4
Wartości średnie na gospodarstwo analizowanych zmiennych (zł):	5
Udział procentowy składek na ubezpieczenia roślin w kosztach (%):	12
Udział procentowy składek na ubezpieczenia zwierząt w kosztach (%):.....	16
Wartości średnie na gospodarstwo płacące składki na ubezpieczenia roślin analizowanych zmiennych (zł):	20
Udział procentowy składek na ubezpieczenia roślin w kosztach w gospodarstwach płacących składki na ubezpieczenia roślin (%):	27
Liczba gospodarstw płacących składki na ubezpieczenia zwierząt:.....	31

Liczba gospodarstw użytych w opracowaniu:

Rok 2010:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		88	334	293	385	943	2 043
Uprawy ogr.	224	102	63		29		418
Krowy mleczne		147	671	616	568	317	2 319
Trzoda chlew.		188	387	334	338	246	1 493
Drób		54	33			30	117
Uprawy trwałe	42	157	165	32	31		427
Zwierz. trawożerne		53	142	102	117	73	487
Mieszane	77	566	1 291	726	661	566	3 887
Razem	343	1 355	3 086	2 103	2 129	2 175	11 191

Rok 2011:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		96	365	304	422	990	2 177
Uprawy ogr.	214	106	49		24		393
Krowy mleczne		126	640	604	568	333	2 271
Trzoda chlew.		159	371	298	307	239	1 374
Drób		48	24			29	101
Uprawy trwałe	44	158	157	32	30		421
Zwierz. trawożerne		60	174	106	124	80	544
Mieszane	69	535	1 278	717	654	548	3 801
Razem	327	1 288	3 058	2 061	2 129	2 219	11 082

Rok 2012:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		93	396	318	448	1 048	2 303
Uprawy ogr.	203	106	53		26		388
Krowy mleczne		122	653	605	571	351	2 302
Trzoda chlew.		151	360	274	323	243	1 351
Drób		42	23			26	91
Uprawy trwałe	46	158	164	33	34		435
Zwierz. trawożerne		66	191	125	133	94	609
Mieszane	66	475	1 201	704	642	547	3 635
Razem	315	1 213	3 041	2 059	2 177	2 309	11 114

Rok 2013:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		121	588	443	597	1 033	2 782
Uprawy ogr.	188	78	36		20		322
Krowy mleczne		118	677	677	617	359	2 448
Trzoda chlew.		72	219	154	189	131	765
Drób		36	21			22	79
Uprawy trwałe	40	144	165	29	36		414
Zwierz. trawożerne		41	123	82	72	48	366
Mieszane	61	533	1 292	798	775	502	3 961
Razem	289	1 143	3 121	2 183	2 306	2 095	11 137

Odsetek gospodarstw płacących składki (%):

Rok 2010:

Li. gosp.	Klasy pow. uż.rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		18	20	29	41	41	35
Uprawy ogr.	1	7	3		7		3
Krowy mleczne		6	9	13	15	24	13
Trzoda chlew.		12	20	25	31	41	26
Drób		13	24			30	21
Uprawy trwałe	10	6	7	9	19		8
Zwierz. trawożerne		6	9	14	9	19	11
Mieszane	5	9	15	26	30	35	22
Razem	3	9	14	22	27	36	21

Rok 2011:

Li. gosp.	Klasy pow. uż.rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		18	21	28	44	43	36
Uprawy ogr.	2	5	4		4		3
Krowy mleczne		8	7	12	15	25	13
Trzoda chlew.		12	20	20	32	41	26
Drób		8	17			31	17
Uprawy trwałe	9	5	6	9	3		6
Zwierz. trawożerne		7	12	17	10	16	13
Mieszane	9	9	14	25	29	39	22
Razem	4	9	14	21	27	38	21

Rok 2012:

Li. gosp.	Klasy pow. uż.rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		14	21	25	41	44	35
Uprawy ogr.	2	4	6		4		3
Krowy mleczne		5	7	13	16	22	13
Trzoda chlew.		19	23	22	31	40	27
Drób		5	4			27	11
Uprawy trwałe	2	2	5	21	9		5
Zwierz. trawożerne		5	7	12	11	23	11
Mieszane	9	6	15	23	33	37	22
Razem	3	7	14	19	28	37	21

Rok 2013:

Li. gosp.	Klasy pow. uż.rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		17	22	26	43	49	37
Uprawy ogr.	2	4	0		25		3
Krowy mleczne		4	8	8	16	19	11
Trzoda chlew.		15	21	31	31	45	29
Drób		8	14			18	13
Uprawy trwałe	3	3	5	3	8		4
Zwierz. trawożerne		5	8	10	18	10	10
Mieszane	5	7	16	24	32	42	22
Razem	2	7	15	19	29	41	22

Wartości średnie na gospodarstwo analizowanych zmiennych (zł):

Rok 2010:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	88	334	293	385	943	2 043
	Składka za ubez. roślin		165,58	171,78	268,90	807,63	1 976,58	1 138,32
	Składka za ubez. zwierząt		0,19	0,27	0,02	0,00	1,69	0,84
	Koszty bezp.		15 510,50	22 235,94	34 752,00	53 949,29	135 384,25	81 944,15
	Zużycie pośrednie		29 005,14	38 671,43	57 831,65	84 870,35	201 588,51	124 907,70
	Koszty ogółem		46 330,15	59 562,31	86 710,94	123 361,29	290 543,97	181 524,34
	Odszkodowania za rośliny		50,94	73,91	83,57	289,72	1 361,43	709,26
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	15,91	7,34

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy ogr.	Li. gosp.	224	102	63	0	29	0	418
	Składka za ubezpiec. roślin	6,04	84,82	11,70		107,93		33,19
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty bezp.	105 099,10	61 142,04	75 881,01		161 585,44		93 887,96
	Zużycie pośrednie	216 283,40	126 008,26	122 915,30		297 276,47		185 801,45
	Koszty ogółem	305 263,32	175 971,49	172 916,96		411 485,25		261 136,16
	Odszkodowania za rośliny	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	147	671	616	568	317	2 319
	Składka za ubezpiec. roślin		5,84	16,42	40,39	85,92	226,79	67,90
	Składka za ubezpiec. zwierząt		2,32	7,18	30,81	83,03	140,80	49,99
	Koszty bezp.		14 075,52	32 419,14	54 014,07	87 284,60	161 146,41	68 027,63
	Zużycie pośrednie		24 555,62	51 163,65	81 256,72	127 425,33	233 766,82	101 110,95
	Koszty ogółem		33 579,28	69 092,01	110 338,35	174 496,30	320 420,24	137 970,00
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00	3,33	19,61	107,28	20,35
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	1,19	39,09	0,00	37,85	15,90
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	188	387	334	338	246	1 493
	Składka za ubezpiec. roślin		22,43	78,67	153,17	381,09	1 114,79	327,44
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,80	3,05	1,97	2,79	10,98	3,77
	Koszty bezp.		40 953,75	77 728,39	136 444,31	200 803,31	395 995,90	166 536,57
	Zużycie pośrednie		52 661,71	96 373,65	165 318,58	239 335,86	480 166,04	201 895,36
	Koszty ogółem		64 665,12	116 160,70	196 981,05	287 282,26	570 593,41	241 373,26
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,47	27,60	26,72	165,24	39,57
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	54	33	0	0	30	117
	Składka za ubezpiec. roślin		3,59	91,88			758,20	221,98
	Składka za ubezpiec. zwierząt		512,35	11,45			40,00	249,96
	Koszty bezp.		915 774,08	650 171,01			963 816,61	853 178,99
	Zużycie pośrednie		1 007 383,87	713 980,14			1 077 653,78	942 646,90
	Koszty ogółem		1 088 329,62	803 065,37			1 200 201,94	1 036 555,68
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00			118,80	30,46
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00			0,00	0,00
Uprawy trwale	Li. gosp.	42	157	165	32	31	0	427
	Składka za ubezpiec. roślin	157,57	114,95	211,40	911,97	1 153,19		291,52
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Koszty bezp.	8 171,22	16 013,43	28 263,14	38 363,23	105 653,45		28 158,31
	Zużycie pośrednie	18 919,65	32 422,66	51 946,96	71 160,75	189 693,43		52 959,89
	Koszty ogółem	42 399,70	70 747,27	121 499,50	181 888,24	433 014,09		122 199,97
	Odszkodowania za rośliny	0,00	22,29	0,00	0,00	0,00		8,20
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	53	142	102	117	73	487
	Składka za ubezpiec. roślin		7,45	31,30	59,25	36,75	84,77	43,88
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	2,58	5,03	0,00	62,56	11,18
	Koszty bezp.		9 810,86	21 082,93	29 799,64	58 205,23	97 927,86	42 119,22
	Zużycie pośrednie		17 023,82	34 240,70	48 984,48	88 194,84	148 863,91	65 599,01
	Koszty ogółem		24 098,94	48 438,38	71 002,28	125 444,71	210 186,90	93 261,60
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00	0,00	18,36	0,00	4,41
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	31,32	0,00	7,53

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Mieszane	Li. gosp.	77	566	1 291	726	661	566	3 887
	Składka za ubezpiec. roślin	10,62	22,77	65,33	183,35	358,35	1 128,28	284,70
	Składka za ubezpiec. zwierząt	2,34	3,78	6,27	1,76	7,01	11,42	5,86
	Koszty bezp.	26 085,42	15 935,04	30 810,61	54 294,10	86 688,32	160 929,96	61 386,45
	Zużycie pośrednie	35 937,50	25 818,77	46 019,55	76 323,21	119 421,81	218 339,18	86 112,76
	Koszty ogółem	47 609,17	35 527,76	62 326,32	101 664,90	157 603,45	291 419,16	115 041,35
	Odszkodowania za rośliny	0,00	0,00	32,96	36,67	44,79	363,35	78,32
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	3,46	0,00	3,03	12,86	3,54
Razem: Li. gosp.		343	1 355	3 086	2 103	2 129	2 175	11 191
Razem: Składka za ubezpiec. roślin		25,63	44,15	73,32	153,67	361,01	1 323,03	381,04
Razem: Składka za ubezpiec. zwierząt		0,52	22,37	4,84	10,19	24,77	28,12	16,15
Razem: Koszty bezp.		75 492,62	58 210,28	43 075,43	63 106,09	98 774,95	185 432,34	87 929,50
Razem: Zużycie pośrednie		151 630,60	76 693,83	61 144,96	87 921,74	136 076,24	252 459,56	122 270,40
Razem: Koszty ogółem		215 235,21	96 223,19	82 952,89	116 993,71	182 207,06	336 650,63	163 200,11
Razem: Odszkodowania za rośliny		0,00	5,89	21,85	29,66	76,78	720,78	167,00
Razem: Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	1,71	11,45	2,66	15,76	6,19

Rok 2011:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	96	365	304	422	990	2 177
	Składka za ubezpiec. roślin		131,50	273,30	339,56	1 059,34	2 759,37	1 559,22
	Składka za ubezpiec. zwierząt		1,41	0,15	1,14	0,00	3,23	1,71
	Koszty bezp.		17 513,42	26 314,99	40 251,62	62 496,92	153 010,80	92 502,13
	Zużycie pośrednie		30 968,92	44 311,41	65 392,47	97 010,17	229 387,73	141 046,46
	Koszty ogółem		46 061,34	66 973,96	95 716,81	138 522,44	323 473,90	200 579,21
	Odszkodowania za rośliny		44,91	124,75	481,75	1 365,19	4 127,99	2 232,03
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	214	106	49	0	24	0	393
	Składka za ubezpiec. roślin	43,11	51,00	14,37		30,50		40,89
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty bezp.	108 501,14	66 474,21	76 750,97		191 163,34		98 255,03
	Zużycie pośrednie	218 670,52	133 215,30	126 442,22		349 008,33		192 081,89
	Koszty ogółem	313 357,79	185 983,75	178 762,53		489 751,86		272 993,01
	Odszkodowania za rośliny	476,64	0,00	0,00		0,00		259,54
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	126	640	604	568	333	2 271
	Składka za ubezpiec. roślin		11,17	16,60	64,22	88,17	321,35	91,55
	Składka za ubezpiec. zwierząt		2,91	2,75	24,10	77,29	223,96	59,52
	Koszty bezp.		16 753,35	39 897,93	65 106,97	109 513,51	203 001,79	86 646,18
	Zużycie pośrednie		27 792,66	60 397,60	95 385,94	155 824,12	286 202,74	124 871,45
	Koszty ogółem		37 165,66	80 037,65	126 570,81	207 672,18	381 527,85	166 165,70
	Odszkodowania za rośliny		0,00	11,05	25,13	33,64	119,03	35,66
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	3,10	6,52	30,63	6,95

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	159	371	298	307	239	1 374
	Składka za ubezpiec. roślin		27,19	87,74	170,05	436,77	1 452,58	413,98
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	1,86	6,91	3,25	7,04	3,95
	Koszty bezp.		52 441,77	105 466,46	175 260,45	247 793,78	517 401,00	217 922,45
	Zużycie pośrednie		65 124,94	126 023,97	207 067,28	291 601,80	604 541,62	256 785,30
	Koszty ogółem		77 804,52	147 412,74	241 795,44	342 856,41	706 702,22	300 782,27
	Odszkodowania za rośliny		35,83	80,80	224,52	360,26	1 645,00	441,29
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	48	24	0	0	29	101
	Składka za ubezpiec. roślin		7,83	61,71			382,86	128,32
	Składka za ubezpiec. zwierząt		775,34	0,00			310,34	457,59
	Koszty bezp.		1 086 772,39	828 302,94			1 020 943,14	1 006 452,44
	Zużycie pośrednie		1 181 613,70	895 437,21			1 129 419,55	1 098 624,93
	Koszty ogółem		1 273 470,70	993 862,29			1 265 452,98	1 204 726,98
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00			1 657,69	475,97
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00			0,00	0,00
Uprawy trwałe	Li. gosp.	44	158	157	32	30	0	421
	Składka za ubezpiec. roślin	276,66	165,08	139,09	697,22	150,50		206,46
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,67	0,00	0,00		0,25
	Koszty bezp.	10 344,87	17 698,21	35 009,39	36 327,90	107 672,82		31 212,93
	Zużycie pośrednie	21 249,08	35 655,70	62 313,81	72 494,73	186 935,07		57 671,53
	Koszty ogółem	44 900,87	77 886,08	136 776,72	181 867,14	421 269,86		128 772,99
	Odszkodowania za rośliny	0,00	275,38	142,64	97,96	0,00		163,99
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	60	174	106	124	80	544
	Składka za ubezpiec. roślin		9,63	37,25	54,48	24,60	238,86	64,33
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	17,12	64,09	6,98	11,99	21,32
	Koszty bezp.		12 699,15	26 391,91	37 895,29	66 277,49	111 473,42	48 726,70
	Zużycie pośrednie		20 413,60	40 833,41	59 498,95	99 146,00	174 180,70	75 120,00
	Koszty ogółem		28 161,07	55 803,85	83 249,00	137 746,85	241 967,77	104 158,01
	Odszkodowania za rośliny		25,47	0,00	0,00	28,94	157,27	32,53
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	216,98	410,71	0,00	135,90
Mieszane	Li. gosp.	69	535	1 278	717	654	548	3 801
	Składka za ubezpiec. roślin	7,30	20,67	72,50	250,47	412,76	1 481,33	359,25
	Składka za ubezpiec. zwierząt	2,09	3,75	4,40	2,72	10,75	13,86	6,41
	Koszty bezp.	23 777,80	18 648,57	35 798,50	66 303,87	102 159,12	191 091,53	72 727,77
	Zużycie pośrednie	33 838,01	29 247,59	52 219,21	91 202,50	138 490,71	254 971,22	100 080,97
	Koszty ogółem	46 706,60	39 681,31	69 782,12	119 219,12	179 508,30	334 197,69	131 452,95
	Odszkodowania za rośliny	0,00	9,03	40,76	219,48	553,71	2 678,38	537,80
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	3,55	1,25	0,00	41,28	57,79	16,36
Razem: Li. gosp.		327	1 288	3 058	2 061	2 129	2 219	11 082
Razem: Składka za ubezpiec. roślin		66,98	48,02	87,01	194,25	427,17	1 815,20	513,23
Razem: Składka za ubezpiec. zwierząt		0,44	30,84	3,67	12,47	24,80	43,72	20,45
Razem: Koszty bezp.		77 416,16	65 898,33	50 276,95	75 937,89	116 251,12	219 009,69	104 126,35
Razem: Zużycie pośrednie		153 104,81	85 538,75	69 618,58	103 453,36	157 735,76	294 410,39	142 164,44
Razem: Koszty ogółem		220 969,30	106 787,05	92 654,40	134 753,02	206 924,55	385 482,50	186 499,71
Razem: Odszkodowania za rośliny		311,93	46,49	51,37	188,76	503,30	2 725,51	706,32
Razem: Odszkodowania za zwierzęta		0,00	1,48	0,52	12,07	38,34	18,87	13,70

Rok 2012:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	93	396	318	448	1 048	2 303
	Składka za ubezpiec. roślin		154,24	330,90	462,46	1 263,14	3 788,79	2 096,82
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	0,08	0,02	0,00	4,11	1,89
	Koszty bezp.		16 737,15	25 687,95	41 065,79	70 387,14	172 304,48	102 864,28
	Zużycie pośrednie		30 788,84	44 368,23	67 984,53	107 519,29	255 391,38	155 393,43
	Koszty ogółem		48 812,76	66 697,16	100 087,39	152 530,25	353 656,81	217 865,97
	Odszkodowania za rośliny		274,79	434,39	875,93	3 250,22	8 354,50	4 640,79
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	203	106	53	0	26	0	388
	Składka za ubezpiec. roślin	77,44	21,05	51,21		136,92		62,44
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty bezp.	108 695,98	53 580,52	83 289,73		249 478,82		99 602,12
	Zużycie pośrednie	221 886,40	102 156,02	145 269,05		429 922,51		192 651,35
	Koszty ogółem	318 892,01	145 422,85	205 206,64		585 942,37		273 866,89
	Odszkodowania za rośliny	0,00	0,00	94,34		0,00		12,89
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	122	653	605	571	351	2 302
	Składka za ubezpiec. roślin		6,42	20,36	62,89	123,61	361,02	108,35
	Składka za ubezpiec. zwierząt		7,95	15,62	20,36	48,26	156,91	46,10
	Koszty bezp.		17 310,24	42 362,72	74 111,61	118 965,77	239 381,20	98 420,72
	Zużycie pośrednie		28 449,26	63 865,61	106 893,39	167 142,76	333 965,14	140 098,10
	Koszty ogółem		39 323,49	84 575,63	139 854,21	221 197,04	436 729,75	184 288,79
	Odszkodowania za rośliny		0,00	10,27	77,13	140,98	648,15	156,98
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	14,89	6,28	0,00	11,40	7,61
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	151	360	274	323	243	1 351
	Składka za ubezpiec. roślin		51,94	147,97	270,15	577,78	2 065,09	609,60
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	2,87	5,55	19,18	4,44	7,27
	Koszty bezp.		57 789,63	114 978,00	185 528,71	296 791,83	573 873,79	248 903,23
	Zużycie pośrednie		71 086,93	136 417,78	219 282,58	344 767,25	666 296,51	291 042,07
	Koszty ogółem		84 450,73	158 014,29	253 756,16	401 103,70	772 608,92	337 873,32
	Odszkodowania za rośliny		168,66	248,91	966,76	1 873,93	4 413,49	1 523,11
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	1,13	71,21	0,00	17,25
Drób	Li. gosp.	0	42	23	0	0	26	91
	Składka za ubezpiec. roślin		8,55	35,78			710,31	215,93
	Składka za ubezpiec. zwierząt		831,43	0,00			69,23	403,52
	Koszty bezp.		1 148 670,84	1 084 956,92			1 101 439,89	1 119 072,76
	Zużycie pośrednie		1 237 490,02	1 162 904,29			1 216 414,61	1 212 617,14
	Koszty ogółem		1 327 408,03	1 264 033,22			1 358 702,64	1 320 331,54
	Odszkodowania za rośliny		56,25	0,00			1 236,15	379,15
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00			0,00	0,00
Uprawy trwałe	Li. gosp.	46	158	164	33	34	0	435
	Składka za ubezpiec. roślin	15,22	51,88	158,71	360,97	227,26		125,43
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Koszty bezp.	9 981,78	19 646,77	37 279,70	45 643,18	102 198,81		33 697,03
	Zużycie pośrednie	21 534,53	38 432,43	67 483,79	83 132,31	185 514,12		62 485,29
	Koszty ogółem	49 354,14	82 948,68	145 974,90	189 711,02	401 262,29		136 136,66
	Odszkodowania za rośliny	0,00	0,00	48,78	1 077,66	825,31		164,65
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	66	191	125	133	94	609
	Składka za ubezpiec. roślin		12,73	24,10	33,46	78,41	263,79	73,65
	Składka za ubezpiec. zwierząt		2,39	0,65	0,00	60,56	8,05	14,93
	Koszty bezp.		14 150,18	27 022,82	47 617,15	84 272,06	137 601,56	59 425,53
	Zużycie pośrednie		23 375,39	42 861,79	71 250,82	121 253,07	200 966,80	88 100,60
	Koszty ogółem		31 249,58	59 395,92	96 800,50	165 236,12	272 702,56	120 061,74
	Odszkodowania za rośliny		9,00	16,75	74,57	44,22	414,37	95,15
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mieszane	Li. gosp.	66	475	1 201	704	642	547	3 635
	Składka za ubezpiec. roślin	5,33	15,17	98,60	329,58	675,31	1 917,16	506,25
	Składka za ubezpiec. zwierząt	5,07	0,60	2,18	4,46	7,62	8,80	4,42
	Koszty bezp.	24 874,24	20 040,56	38 664,83	73 325,99	114 004,62	221 494,55	83 512,35
	Zużycie pośrednie	35 868,31	31 284,03	56 066,98	99 796,33	153 461,48	293 032,96	113 791,36
	Koszty ogółem	49 366,93	42 355,83	74 525,35	128 515,47	196 877,96	378 194,98	147 627,34
	Odszkodowania za rośliny	0,00	10,96	242,76	735,80	1 893,72	5 873,21	1 442,42
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00	0,00	0,73
Razem: Li. gosp.		315	1 213	3 041	2 059	2 177	2 309	11 114
Razem: Składka za ubezpiec. roślin		53,24	34,46	115,15	246,36	587,21	2 464,76	709,51
Razem: Składka za ubezpiec. zwierząt		1,06	29,95	4,60	8,25	21,45	29,38	16,39
Razem: Koszty bezp.		76 717,92	65 849,72	54 688,40	81 501,30	133 067,07	245 465,02	116 486,07
Razem: Zużycie pośrednie		153 653,45	84 374,63	75 442,59	110 869,03	177 814,14	328 102,50	157 741,37
Razem: Koszty ogółem		223 059,00	105 970,69	99 724,85	143 178,33	230 336,72	424 210,22	204 950,33
Razem: Odszkodowania za rośliny		0,00	48,79	189,44	559,98	1 557,92	5 777,06	1 666,28
Razem: Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	4,06	2,00	10,57	1,73	3,91

Rok 2013:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Składka za ubezpiec. roślin		138,31	247,74	543,34	1 256,23	4 167,99	1 962,12
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	0,01	1,53	6,74	9,26	5,13
	Koszty bezp.		16 819,38	26 653,25	44 598,48	72 485,31	200 879,47	103 611,29
	Zużycie pośrednie		30 769,12	44 710,01	71 258,67	110 265,23	290 545,38	153 681,47
	Koszty ogółem		47 514,99	66 760,63	105 740,62	157 014,66	406 610,28	217 690,09
	Odszkodowania za rośliny		201,24	17,38	94,61	329,33	1 172,28	533,45
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	2,90	1,08
Uprawy ogr.	Li. gosp.	188	78	36	0	20	0	322
	Składka za ubezpiec. roślin	13,19	39,31	0,00		1 255,84		95,22
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty bezp.	122 237,23	61 468,05	93 195,26		207 418,10		109 560,55
	Zużycie pośrednie	226 607,95	121 542,75	154 350,24		345 171,76		200 443,09
	Koszty ogółem	330 905,06	172 439,73	223 515,73		512 234,53		291 775,49
	Odszkodowania za rośliny	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	118	677	677	617	359	2 448
	Składka za ubezpiec. roślin		4,16	29,15	60,81	137,55	301,92	104,03
	Składka za ubezpiec. zwierząt		2,54	4,16	23,27	35,59	71,68	27,19
	Koszty bezp.		18 356,82	45 796,06	76 240,92	126 096,78	246 686,48	102 592,85
	Zużycie pośrednie		30 298,45	68 386,49	110 273,62	177 342,91	343 065,41	145 877,93
	Koszty ogółem		42 183,07	91 693,37	147 724,79	238 310,40	455 411,36	195 095,55
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00	19,14	2,56	78,72	17,48
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	2,22	5,19	22,28	5,19
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	72	219	154	189	131	765
	Składka za ubezpiec. roślin		51,08	150,51	361,86	571,94	2 076,89	617,69
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	5,20	6,38	9,22	24,43	9,23
	Koszty bezp.		100 920,24	161 071,06	245 029,15	387 473,78	871 613,16	349 920,49
	Zużycie pośrednie		118 599,70	186 880,40	285 070,59	442 996,71	993 311,52	401 590,91
	Koszty ogółem		137 556,79	212 915,00	327 802,93	509 664,00	1 131 733,63	459 604,87
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00	66,73	9,07	510,75	103,14
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	36	21	0	0	22	79
	Składka za ubezpiec. roślin		9,97	296,43			348,00	180,25
	Składka za ubezpiec. zwierząt		1 016,06	2,86			90,91	489,09
	Koszty bezp.		1 490 174,67	896 335,98			1 121 555,83	1 229 665,47
	Zużycie pośrednie		1 602 678,06	975 139,85			1 249 586,77	1 337 534,88
	Koszty ogółem		1 725 539,79	1 071 157,25			1 378 512,60	1 454 949,52
	Odszkodowania za rośliny		0,00	0,00			0,00	0,00
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00			0,00	0,00
Uprawy trwałe	Li. gosp.	40	144	165	29	36	0	414
	Składka za ubezpiec. roślin	108,00	51,36	118,38	0,00	126,92		86,52
	Składka za ubezpiec. zwierząt	0,00	0,00	0,00	4,83	0,00		0,34
	Koszty bezp.	10 666,02	20 346,06	40 257,08	49 604,14	119 650,34		38 030,98
	Zużycie pośrednie	22 622,67	40 135,93	69 982,02	90 784,46	202 330,93		67 990,77
	Koszty ogółem	52 754,75	87 604,06	152 950,40	194 607,05	408 597,24		145 688,64
	Odszkodowania za rośliny	0,00	343,75	0,00	0,00	0,00		119,57
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	41	123	82	72	48	366
	Składka za ubezpiec. roślin		3,66	26,43	28,74	148,26	94,96	57,35
	Składka za ubezpiec. zwierząt		8,54	0,88	6,98	8,33	1,63	4,67
	Koszty bezp.		14 268,99	27 714,79	42 248,15	71 010,50	140 150,95	52 727,59
	Zużycie pośrednie		24 396,71	43 479,05	64 992,78	104 821,33	207 932,29	79 796,40
	Koszty ogółem		33 361,02	61 264,18	91 195,18	145 532,41	283 446,67	110 560,31
	Odszkodowania za rośliny		64,84	0,00	0,00	0,00	0,00	7,26
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mieszane	Li. gosp.	61	533	1 292	798	775	502	3 961
	Składka za ubezpiec. roślin	4,15	19,38	109,75	253,00	642,58	2 419,03	521,74
	Składka za ubezpiec. zwierząt	1,97	2,51	4,55	4,10	0,98	6,27	3,66
	Koszty bezp.	12 508,73	20 948,55	43 161,77	78 741,82	127 159,61	279 823,28	93 297,04
	Zużycie pośrednie	23 000,40	32 279,22	60 781,28	105 999,85	168 168,98	361 480,30	124 594,60
	Koszty ogółem	32 569,21	44 387,52	80 090,05	137 449,56	215 476,04	463 942,94	161 247,07
	Odszkodowania za rośliny	0,00	3,87	7,24	26,03	170,75	616,37	119,65
	Odszkodowania za zwierzęta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Razem: Li. gosp.		289	1 143	3 121	2 183	2 306	2 095	11 137
Razem: Składka za ubezpie. roślin		24,40	36,93	118,29	248,21	642,36	2 822,22	750,12
Razem: Składka za ubezpie. zwierząt		0,42	33,74	3,21	9,80	12,61	20,87	12,83
Razem: Koszty bezp.		83 634,16	74 005,90	54 452,11	81 010,33	132 881,71	277 863,02	120 687,60
Razem: Zużycie pośrednie		155 398,71	93 612,31	75 287,69	111 165,25	178 248,37	368 664,64	162 786,11
Razem: Koszty ogółem		229 436,21	117 097,18	100 848,95	146 651,76	233 967,14	481 436,89	213 987,43
Razem: Odszkodowania za rośliny		0,00	68,74	6,27	39,36	144,07	771,15	191,42
Razem: Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,69	1,39	5,25	1,41

Udział procentowy składek na ubezpieczenia roślin w kosztach (%):

Rok 2010:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	88	334	293	385	943	2 043
	Koszty bezp.		1,07	0,77	0,77	1,50	1,46	1,39
	Zużycie pośrednie		0,57	0,44	0,46	0,95	0,98	0,91
	Koszty ogółem		0,36	0,29	0,31	0,65	0,68	0,63
Uprawy ogr.	Li. gosp.	224	102	63	0	29	0	418
	Koszty bezp.	0,01	0,14	0,02		0,07		0,04
	Zużycie pośrednie	0,00	0,07	0,01		0,04		0,02
	Koszty ogółem	0,00	0,05	0,01		0,03		0,01
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	147	671	616	568	317	2 319
	Koszty bezp.		0,04	0,05	0,07	0,10	0,14	0,10
	Zużycie pośrednie		0,02	0,03	0,05	0,07	0,10	0,07
	Koszty ogółem		0,02	0,02	0,04	0,05	0,07	0,05
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	188	387	334	338	246	1 493
	Koszty bezp.		0,05	0,10	0,11	0,19	0,28	0,20
	Zużycie pośrednie		0,04	0,08	0,09	0,16	0,23	0,16
	Koszty ogółem		0,03	0,07	0,08	0,13	0,20	0,14
Drób	Li. gosp.	0	54	33	0	0	30	117
	Koszty bezp.		0,00	0,01			0,08	0,03
	Zużycie pośrednie		0,00	0,01			0,07	0,02
	Koszty ogółem		0,00	0,01			0,06	0,02
Uprawy trwałe	Li. gosp.	42	157	165	32	31	0	427
	Koszty bezp.	1,93	0,72	0,75	2,38	1,09		1,04
	Zużycie pośrednie	0,83	0,35	0,41	1,28	0,61		0,55
	Koszty ogółem	0,37	0,16	0,17	0,50	0,27		0,24
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	53	142	102	117	73	487
	Koszty bezp.		0,08	0,15	0,20	0,06	0,09	0,10
	Zużycie pośrednie		0,04	0,09	0,12	0,04	0,06	0,07
	Koszty ogółem		0,03	0,06	0,08	0,03	0,04	0,05
Mieszane	Li. gosp.	77	566	1 291	726	661	566	3 887
	Koszty bezp.	0,04	0,14	0,21	0,34	0,41	0,70	0,46
	Zużycie pośrednie	0,03	0,09	0,14	0,24	0,30	0,52	0,33
	Koszty ogółem	0,02	0,06	0,10	0,18	0,23	0,39	0,25
Razem: Li. gosp.		343	1 355	3 086	2 103	2 129	2 175	11 191
Razem: Koszty bezp.		0,03	0,08	0,17	0,24	0,37	0,71	0,43
Razem: Zużycie pośrednie		0,02	0,06	0,12	0,17	0,27	0,52	0,31
Razem: Koszty ogółem		0,01	0,05	0,09	0,13	0,20	0,39	0,23

Rok 2011:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	96	365	304	422	990	2 177
	Koszty bezp.		0,75	1,04	0,84	1,70	1,80	1,69
	Zużycie pośrednie		0,42	0,62	0,52	1,09	1,20	1,11
	Koszty ogółem		0,29	0,41	0,35	0,76	0,85	0,78
Uprawy ogr.	Li. gosp.	214	106	49	0	24	0	393
	Koszty bezp.	0,04	0,08	0,02		0,02		0,04
	Zużycie pośrednie	0,02	0,04	0,01		0,01		0,02
	Koszty ogółem	0,01	0,03	0,01		0,01		0,01
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	126	640	604	568	333	2 271
	Koszty bezp.		0,07	0,04	0,10	0,08	0,16	0,11
	Zużycie pośrednie		0,04	0,03	0,07	0,06	0,11	0,07
	Koszty ogółem		0,03	0,02	0,05	0,04	0,08	0,06
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	159	371	298	307	239	1 374
	Koszty bezp.		0,05	0,08	0,10	0,18	0,28	0,19
	Zużycie pośrednie		0,04	0,07	0,08	0,15	0,24	0,16
	Koszty ogółem		0,03	0,06	0,07	0,13	0,21	0,14
Drób	Li. gosp.	0	48	24	0	0	29	101
	Koszty bezp.		0,00	0,01			0,04	0,01
	Zużycie pośrednie		0,00	0,01			0,03	0,01
	Koszty ogółem		0,00	0,01			0,03	0,01
Uprawy trwałe	Li. gosp.	44	158	157	32	30	0	421
	Koszty bezp.	2,67	0,93	0,40	1,92	0,14		0,66
	Zużycie pośrednie	1,30	0,46	0,22	0,96	0,08		0,36
	Koszty ogółem	0,62	0,21	0,10	0,38	0,04		0,16
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	60	174	106	124	80	544
	Koszty bezp.		0,08	0,14	0,14	0,04	0,21	0,13
	Zużycie pośrednie		0,05	0,09	0,09	0,02	0,14	0,09
	Koszty ogółem		0,03	0,07	0,07	0,02	0,10	0,06
Mieszane	Li. gosp.	69	535	1 278	717	654	548	3 801
	Koszty bezp.	0,03	0,11	0,20	0,38	0,40	0,78	0,49
	Zużycie pośrednie	0,02	0,07	0,14	0,27	0,30	0,58	0,36
	Koszty ogółem	0,02	0,05	0,10	0,21	0,23	0,44	0,27
Razem: Li. gosp.		327	1 288	3 058	2 061	2 129	2 219	11 082
Razem: Koszty bezp.		0,09	0,07	0,17	0,26	0,37	0,83	0,49
Razem: Zużycie pośrednie		0,04	0,06	0,12	0,19	0,27	0,62	0,36
Razem: Koszty ogółem		0,03	0,04	0,09	0,14	0,21	0,47	0,28

Rok 2012:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	93	396	318	448	1 048	2 303
	Koszty bezp.		0,92	1,29	1,13	1,79	2,20	2,04
	Zużycie pośrednie		0,50	0,75	0,68	1,17	1,48	1,35
	Koszty ogółem		0,32	0,50	0,46	0,83	1,07	0,96
Uprawy ogr.	Li. gosp.	203	106	53	0	26	0	388
	Koszty bezp.	0,07	0,04	0,06		0,05		0,06
	Zużycie pośrednie	0,03	0,02	0,04		0,03		0,03
	Koszty ogółem	0,02	0,01	0,02		0,02		0,02
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	122	653	605	571	351	2 302
	Koszty bezp.		0,04	0,05	0,08	0,10	0,15	0,11
	Zużycie pośrednie		0,02	0,03	0,06	0,07	0,11	0,08
	Koszty ogółem		0,02	0,02	0,04	0,06	0,08	0,06
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	151	360	274	323	243	1 351
	Koszty bezp.		0,09	0,13	0,15	0,19	0,36	0,24
	Zużycie pośrednie		0,07	0,11	0,12	0,17	0,31	0,21
	Koszty ogółem		0,06	0,09	0,11	0,14	0,27	0,18
Drób	Li. gosp.	0	42	23	0	0	26	91
	Koszty bezp.		0,00	0,00			0,06	0,02
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00			0,06	0,02
	Koszty ogółem		0,00	0,00			0,05	0,02
Uprawy trwałe	Li. gosp.	46	158	164	33	34	0	435
	Koszty bezp.	0,15	0,26	0,43	0,79	0,22		0,37
	Zużycie pośrednie	0,07	0,13	0,24	0,43	0,12		0,20
	Koszty ogółem	0,03	0,06	0,11	0,19	0,06		0,09
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	66	191	125	133	94	609
	Koszty bezp.		0,09	0,09	0,07	0,09	0,19	0,12
	Zużycie pośrednie		0,05	0,06	0,05	0,06	0,13	0,08
	Koszty ogółem		0,04	0,04	0,03	0,05	0,10	0,06
Mieszane	Li. gosp.	66	475	1 201	704	642	547	3 635
	Koszty bezp.	0,02	0,08	0,25	0,45	0,59	0,87	0,61
	Zużycie pośrednie	0,01	0,05	0,18	0,33	0,44	0,65	0,44
	Koszty ogółem	0,01	0,04	0,13	0,26	0,34	0,51	0,34
Razem: Li. gosp.		315	1 213	3 041	2 059	2 177	2 309	11 114
Razem: Koszty bezp.		0,07	0,05	0,21	0,30	0,44	1,00	0,61
Razem: Zużycie pośrednie		0,03	0,04	0,15	0,22	0,33	0,75	0,45
Razem: Koszty ogółem		0,02	0,03	0,12	0,17	0,25	0,58	0,35

Rok 2013:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Koszty bezp.		0,82	0,93	1,22	1,73	2,07	1,89
	Zużycie pośrednie		0,45	0,55	0,76	1,14	1,43	1,28
	Koszty ogółem		0,29	0,37	0,51	0,80	1,03	0,90
Uprawy ogr.	Li. gosp.	188	78	36	0	20	0	322
	Koszty bezp.	0,01	0,06	0,00		0,61		0,09
	Zużycie pośrednie	0,01	0,03	0,00		0,36		0,05
	Koszty ogółem	0,00	0,02	0,00		0,25		0,03
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	118	677	677	617	359	2 448
	Koszty bezp.		0,02	0,06	0,08	0,11	0,12	0,10
	Zużycie pośrednie		0,01	0,04	0,06	0,08	0,09	0,07
	Koszty ogółem		0,01	0,03	0,04	0,06	0,07	0,05
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	72	219	154	189	131	765
	Koszty bezp.		0,05	0,09	0,15	0,15	0,24	0,18
	Zużycie pośrednie		0,04	0,08	0,13	0,13	0,21	0,15
	Koszty ogółem		0,04	0,07	0,11	0,11	0,18	0,13
Drób	Li. gosp.	0	36	21	0	0	22	79
	Koszty bezp.		0,00	0,03			0,03	0,01
	Zużycie pośrednie		0,00	0,03			0,03	0,01
	Koszty ogółem		0,00	0,03			0,03	0,01
Uprawy trwałe	Li. gosp.	40	144	165	29	36	0	414
	Koszty bezp.	1,01	0,25	0,29	0,00	0,11		0,23
	Zużycie pośrednie	0,48	0,13	0,17	0,00	0,06		0,13
	Koszty ogółem	0,20	0,06	0,08	0,00	0,03		0,06
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	41	123	82	72	48	366
	Koszty bezp.		0,03	0,10	0,07	0,21	0,07	0,11
	Zużycie pośrednie		0,01	0,06	0,04	0,14	0,05	0,07
	Koszty ogółem		0,01	0,04	0,03	0,10	0,03	0,05
Mieszane	Li. gosp.	61	533	1 292	798	775	502	3 961
	Koszty bezp.	0,03	0,09	0,25	0,32	0,51	0,86	0,56
	Zużycie pośrednie	0,02	0,06	0,18	0,24	0,38	0,67	0,42
	Koszty ogółem	0,01	0,04	0,14	0,18	0,30	0,52	0,32
Razem: Li. gosp.		289	1 143	3 121	2 183	2 306	2 095	11 137
Razem: Koszty bezp.		0,03	0,05	0,22	0,31	0,48	1,02	0,62
Razem: Zużycie pośrednie		0,02	0,04	0,16	0,22	0,36	0,77	0,46
Razem: Koszty ogółem		0,01	0,03	0,12	0,17	0,27	0,59	0,35

Udział procentowy składek na ubezpieczenia zwierząt w kosztach (%):

Rok 2010:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	224	102	63	0	29	0	418
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	147	671	616	568	317	2 319
	Koszty bezp.		0,02	0,02	0,06	0,10	0,09	0,07
	Zużycie pośrednie		0,01	0,01	0,04	0,07	0,06	0,05
	Koszty ogółem		0,01	0,01	0,03	0,05	0,04	0,04
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	188	387	334	338	246	1 493
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	54	33	0	0	30	117
	Koszty bezp.		0,06	0,00			0,00	0,03
	Zużycie pośrednie		0,05	0,00			0,00	0,03
	Koszty ogółem		0,05	0,00			0,00	0,02
Uprawy trwałe	Li. gosp.	42	157	165	32	31	0	427
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	53	142	102	117	73	487
	Koszty bezp.		0,00	0,01	0,02	0,00	0,06	0,03
	Zużycie pośrednie		0,00	0,01	0,01	0,00	0,04	0,02
	Koszty ogółem		0,00	0,01	0,01	0,00	0,03	0,01
Mieszane	Li. gosp.	77	566	1 291	726	661	566	3 887
	Koszty bezp.	0,01	0,02	0,02	0,00	0,01	0,01	0,01
	Zużycie pośrednie	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
	Koszty ogółem	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01
Razem: Li. gosp.		343	1 355	3 086	2 103	2 129	2 175	11 191
Razem: Koszty bezp.		0,00	0,04	0,01	0,02	0,03	0,02	0,02
Razem: Zużycie pośrednie		0,00	0,03	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Razem: Koszty ogółem		0,00	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Rok 2011:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Koszty bezp.		0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	214	106	49	0	24	0	393
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	126	640	604	568	333	2 271
	Koszty bezp.		0,02	0,01	0,04	0,07	0,11	0,07
	Zużycie pośrednie		0,01	0,00	0,03	0,05	0,08	0,05
	Koszty ogółem		0,01	0,00	0,02	0,04	0,06	0,04
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	159	371	298	307	239	1 374
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	48	24	0	0	29	101
	Koszty bezp.		0,07	0,00			0,03	0,05
	Zużycie pośrednie		0,07	0,00			0,03	0,04
	Koszty ogółem		0,06	0,00			0,02	0,04
Uprawy trwałe	Li. gosp.	44	158	157	32	30	0	421
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	60	174	106	124	80	544
	Koszty bezp.		0,00	0,06	0,17	0,01	0,01	0,04
	Zużycie pośrednie		0,00	0,04	0,11	0,01	0,01	0,03
	Koszty ogółem		0,00	0,03	0,08	0,01	0,00	0,02
Mieszane	Li. gosp.	69	535	1 278	717	654	548	3 801
	Koszty bezp.	0,01	0,02	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
	Zużycie pośrednie	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
	Koszty ogółem	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Razem: Li. gosp.		327	1 288	3 058	2 061	2 129	2 219	11 082
Razem: Koszty bezp.		0,00	0,05	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02
Razem: Zużycie pośrednie		0,00	0,04	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Razem: Koszty ogółem		0,00	0,03	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01

Rok 2012:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	203	106	53	0	26	0	388
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	122	653	605	571	351	2 302
	Koszty bezp.		0,05	0,04	0,03	0,04	0,07	0,05
	Zużycie pośrednie		0,03	0,02	0,02	0,03	0,05	0,03
	Koszty ogółem		0,02	0,02	0,01	0,02	0,04	0,03
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	151	360	274	323	243	1 351
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	42	23	0	0	26	91
	Koszty bezp.		0,07	0,00			0,01	0,04
	Zużycie pośrednie		0,07	0,00			0,01	0,03
	Koszty ogółem		0,06	0,00			0,01	0,03
Uprawy trwałe	Li. gosp.	46	158	164	33	34	0	435
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	66	191	125	133	94	609
	Koszty bezp.		0,02	0,00	0,00	0,07	0,01	0,03
	Zużycie pośrednie		0,01	0,00	0,00	0,05	0,00	0,02
	Koszty ogółem		0,01	0,00	0,00	0,04	0,00	0,01
Mieszane	Li. gosp.	66	475	1 201	704	642	547	3 635
	Koszty bezp.	0,02	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01
	Zużycie pośrednie	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem: Li. gosp.		315	1 213	3 041	2 059	2 177	2 309	11 114
Razem: Koszty bezp.		0,00	0,05	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Razem: Zużycie pośrednie		0,00	0,04	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Razem: Koszty ogółem		0,00	0,03	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01

Rok 2013:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy rol.	Li. gosp.	0	121	588	443	597	1 033	2 782
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	188	78	36	0	20	0	322
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00		0,00		0,00
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	118	677	677	617	359	2 448
	Koszty bezp.		0,01	0,01	0,03	0,03	0,03	0,03
	Zużycie pośrednie		0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02
	Koszty ogółem		0,01	0,00	0,02	0,01	0,02	0,01
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	72	219	154	189	131	765
	Koszty bezp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	36	21	0	0	22	79
	Koszty bezp.		0,07	0,00			0,01	0,04
	Zużycie pośrednie		0,06	0,00			0,01	0,04
	Koszty ogółem		0,06	0,00			0,01	0,03
Uprawy trwałe	Li. gosp.	40	144	165	29	36	0	414
	Koszty bezp.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00		0,00
	Zużycie pośrednie	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00		0,00
	Koszty ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	41	123	82	72	48	366
	Koszty bezp.		0,06	0,00	0,02	0,01	0,00	0,01
	Zużycie pośrednie		0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01
	Koszty ogółem		0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
Mieszane	Li. gosp.	61	533	1 292	798	775	502	3 961
	Koszty bezp.	0,02	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
	Zużycie pośrednie	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty ogółem	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem: Li. gosp.		289	1 143	3 121	2 183	2 306	2 095	11 137
Razem: Koszty bezp.		0,00	0,05	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Razem: Zużycie pośrednie		0,00	0,04	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Razem: Koszty ogółem		0,00	0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01

Wartości średnie na gospodarstwo płacące składki na ubezpieczenia roślin analizowanych zmiennych (zł):

Rok 2010:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	15	67	83	157	388	710
	Składka za ubezpiec. roślin		971,38	856,33	949,24	1 980,49	4 803,91	3 275,48
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	0,00	0,00	0,00	2,96	1,62
	Koszty bezp.		14 298,21	21 736,60	34 425,73	59 276,36	165 823,88	110 104,53
	Zużycie pośrednie		26 806,56	37 910,46	57 039,91	91 830,82	243 905,55	164 407,33
	Koszty ogółem		41 256,18	54 407,38	84 061,32	133 870,47	349 180,24	236 254,68
	Odszkodowania za rośliny		298,87	341,07	294,99	649,36	2 489,39	1 576,98
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	3	7	2	0	2	0	14
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	8	48	71	79	68	274
	Składka za ubezpiec. roślin			229,50	350,46	617,72	1 057,25	574,64
	Składka za ubezpiec. zwierząt			12,08	47,27	307,32	467,71	219,14
	Koszty bezp.			41 329,59	58 966,17	104 756,01	162 435,39	93 384,50
	Zużycie pośrednie			63 559,68	90 466,80	150 813,32	235 087,50	137 038,70
	Koszty ogółem			83 195,88	119 818,19	202 888,57	323 087,81	185 168,83
	Odszkodowania za rośliny			0,00	28,90	118,96	276,24	110,34
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	21	75	79	104	99	378
	Składka za ubezpiec. roślin		200,79	405,95	647,58	1 238,56	2 770,08	1 293,30
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	11,19	0,00	6,87	5,23	5,48
	Koszty bezp.		44 816,95	90 037,59	157 198,47	205 141,00	417 077,02	218 883,45
	Zużycie pośrednie		57 042,65	109 445,28	190 576,16	246 029,17	496 691,07	262 490,10
	Koszty ogółem		69 242,12	129 747,37	224 517,43	292 087,63	593 485,22	312 312,61
	Odszkodowania za rośliny		0,00	2,41	34,64	86,85	398,28	135,92
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	2	7	0	0	8	17
	Składka za ubezpiec. roślin							1 527,76
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,00
	Koszty bezp.							697 352,40
	Zużycie pośrednie							788 673,28
	Koszty ogółem							873 760,60
	Odszkodowania za rośliny							209,65
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy trwałe	Li. gosp.	4	10	11	3	6	0	34
	Składka za ubezpiec. roślin							3 661,12
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,00
	Koszty bezp.							48 493,68
	Zużycie pośrednie							83 768,17
	Koszty ogółem							194 908,55
	Odszkodowania za rośliny							102,94
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	3	12	12	10	8	45
	Składka za ubezpiec. roślin							474,89
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,80
	Koszty bezp.							63 357,87
	Zużycie pośrednie							93 790,10
	Koszty ogółem							133 160,62
	Odszkodowania za rośliny							47,74
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00
Mieszane	Li. gosp.	2	42	183	187	194	196	804
	Składka za ubezpiec. roślin		306,83	460,88	711,82	1 220,99	3 258,20	1 376,41
	Składka za ubezpiec. zwierząt		11,24	15,58	3,11	15,35	22,18	13,97
	Koszty bezp.		19 056,08	42 316,91	61 197,20	92 025,96	210 131,21	98 316,05
	Zużycie pośrednie		29 807,74	60 532,90	86 063,79	127 971,85	284 236,07	135 568,08
	Koszty ogółem		40 751,91	79 491,70	113 039,03	170 109,41	383 885,27	181 207,41
	Odszkodowania za rośliny		0,00	219,13	142,38	144,69	945,48	348,40
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	9,84	0,00	10,31	22,86	10,30
Razem: Li. gosp.		9	108	405	435	552	767	2 276
Razem: Składka za ubezpiec. Roślin			553,90	558,70	742,91	1 392,39	3 751,75	1 873,57
Razem: Składka za ubezpiec. Zwierząt			4,62	10,54	9,14	50,67	49,30	32,75
Razem: Koszty bezp.			26 273,80	55 044,93	72 599,83	106 029,86	218 705,30	124 540,74
Razem: Zużycie pośrednie			44 951,20	74 881,17	99 662,04	143 913,04	296 047,30	169 682,19
Razem: Koszty ogółem			64 793,32	96 322,40	129 373,34	191 281,23	397 429,55	226 019,02
Razem: Odszkodowania za rośliny			73,92	155,89	128,50	272,82	1 581,45	654,92
Razem: Odszkodowania za zwierzęta			0,00	4,44	0,00	3,62	5,84	3,64

Rok 2011:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	17	76	82	187	419	781
	Składka za ubezpiec. roślin		742,59	1 312,54	1 258,85	2 390,60	6 519,75	4 346,25
	Składka za ubezpiec. zwierząt		7,94	0,00	1,83	0,00	3,27	2,12
	Koszty bezp.		14 141,32	29 223,56	40 106,20	68 153,51	195 882,76	128 770,40
	Zużycie pośrednie		30 199,65	48 038,44	64 775,45	104 852,82	290 212,89	192 935,44
	Koszty ogółem		43 602,03	72 616,02	92 786,50	149 403,83	405 952,64	271 320,38
	Odszkodowania za rośliny		253,62	556,93	1 762,68	2 828,95	8 144,89	5 291,80
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	4	5	2	0	1	0	12
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	10	40	68	76	71	265
	Składka za ubezpiec. roślin			265,59	570,38	658,97	1 507,18	784,56
	Składka za ubezpiec. zwierząt			8,13	73,22	206,46	575,83	234,89
	Koszty bezp.			50 452,87	72 214,24	120 194,53	226 287,83	122 092,28
	Zużycie pośrednie			76 736,50	106 913,63	170 371,05	320 120,64	175 027,49
	Koszty ogółem			98 418,63	139 013,15	220 520,95	422 649,76	228 805,76
	Odszkodowania za rośliny			99,35	205,55	152,25	558,28	260,98
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	32,30	59,15	25,11
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	19	71	59	94	97	340
	Składka za ubezpiec. roślin			227,56	458,45	858,89	1 426,46	1 672,95
	Składka za ubezpiec. zwierząt			0,00	0,00	28,29	4,44	9,91
	Koszty bezp.			46 949,12	111 889,87	174 770,35	253 153,05	270 989,09
	Zużycie pośrednie			60 225,16	133 223,55	208 522,29	298 829,16	319 944,59
	Koszty ogółem			71 483,45	154 263,04	245 299,13	351 253,54	376 835,95
	Odszkodowania za rośliny			299,82	375,03	897,39	1 106,76	1 585,70
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drób	Li. gosp.	0	2	4	0	0	7	13
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	4	8	8	3	1	0	24
	Składka za ubezpiec. roślin							3 621,58
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,00
	Koszty bezp.							35 071,53
	Zużycie pośrednie							66 057,83
	Koszty ogółem							147 101,17
	Odszkodowania za rośliny							2 876,58
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	4	20	15	11	12	62
	Składka za ubezpiec. roślin			324,06	384,99			564,41
	Składka za ubezpiec. zwierząt			12,95	24,00			19,10
	Koszty bezp.			35 656,28	47 774,77			68 448,02
	Zużycie pośrednie			53 073,48	70 723,96			101 164,58
	Koszty ogółem			68 073,81	98 201,46			142 174,68
	Odszkodowania za rośliny			0,00	0,00			135,46
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00			0,00
Mieszane	Li. gosp.	4	44	172	180	183	207	790
	Składka za ubezpiec. roślin		251,32	538,68	997,69	1 475,10	3 921,59	1 728,49
	Składka za ubezpiec. zwierząt		8,68	17,26	7,61	19,03	17,19	14,95
	Koszty bezp.		22 667,63	42 588,04	77 758,31	114 125,30	239 763,80	117 598,20
	Zużycie pośrednie		34 503,77	61 325,56	106 393,20	154 102,37	319 050,72	158 941,25
	Koszty ogółem		44 800,70	80 580,16	137 718,07	196 961,14	421 277,30	207 585,40
	Odszkodowania za rośliny		53,74	300,53	732,74	1 466,61	6 487,62	2 275,03
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	36,59	9,59
Razem: Li. gosp.		12	109	393	407	553	813	2 287
Razem: Składka za ubezpiec. roślin			567,48	677,06	983,68	1 644,58	4 954,40	2 486,92
Razem: Składka za ubezpiec. zwierząt			8,11	9,04	20,95	36,20	58,09	35,10
Razem: Koszty bezp.			45 933,77	56 943,19	82 118,60	121 712,20	256 461,24	147 514,56
Razem: Zużycie pośrednie			63 862,37	77 486,75	111 700,51	162 991,34	346 163,50	199 520,23
Razem: Koszty ogółem			81 374,02	99 863,89	144 614,22	209 099,29	456 854,75	260 933,94
Razem: Odszkodowania za rośliny			526,70	374,08	851,33	1 657,50	6 332,59	2 892,83
Razem: Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	4,44	14,48	6,22

Rok 2012:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	13	83	78	182	455	811
	Składka za ubezpiec. roślin			1 578,74	1 885,42	3 109,26	8 726,70	5 954,35
	Składka za ubezpiec. zwierząt			0,00	0,00	0,00	3,40	1,91
	Koszty bezp.			32 130,85	45 245,26	77 207,11	224 219,57	151 027,56
	Zużycie pośrednie			51 964,73	72 577,51	116 260,18	327 949,67	222 864,06
	Koszty ogółem			76 542,51	103 073,34	163 992,57	450 095,12	307 841,47
	Odszkodowania za rośliny			1 713,61	3 294,64	6 626,60	16 849,28	11 463,91
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	4	4	3	0	1	0	12
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	6	40	71	85	70	272
	Składka za ubezpiec. roślin			332,41	535,91	830,39	1 810,25	917,02
	Składka za ubezpiec. zwierząt			82,83	105,10	156,19	316,04	173,32
	Koszty bezp.			62 865,45	78 319,93	150 469,82	251 258,64	141 783,60
	Zużycie pośrednie			90 201,15	115 227,07	208 862,31	355 973,12	200 928,96
	Koszty ogółem			112 099,76	150 341,16	272 370,40	466 216,59	261 791,15
	Odszkodowania za rośliny			156,01	152,46	788,31	2 663,94	994,66
	Odszkodowania za zwierzęta			70,00	53,52	0,00	0,00	24,26
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	28	78	58	96	98	358
	Składka za ubezpiec. roślin		280,10	682,92	1 276,21	1 943,99	5 120,58	2 300,48
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	0,00	1,38	39,38	11,00	13,79
	Koszty bezp.		46 999,22	126 804,50	213 515,78	284 998,64	671 328,89	326 091,47
	Zużycie pośrednie		59 796,66	150 910,72	249 443,17	332 519,13	784 704,76	381 943,99
	Koszty ogółem		70 365,25	173 013,26	286 531,19	388 695,07	904 929,64	441 569,56
	Odszkodowania za rośliny		841,71	1 013,31	3 599,48	4 906,23	9 079,95	4 670,98
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	5,33	239,60	0,00	65,11
Drób	Li. gosp.	0	1	1	0	0	6	8
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	1	3	8	7	3	0	22
	Składka za ubezpiec. roślin							2 480,18
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,00
	Koszty bezp.							40 457,52
	Zużycie pośrednie							76 951,34
	Koszty ogółem							183 862,44
	Odszkodowania za rośliny							2 587,30
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	3	13	15	11	20	62
	Składka za ubezpiec. roślin				278,87		1 239,80	723,39
	Składka za ubezpiec. zwierząt				0,00		10,10	20,32
	Koszty bezp.				39 989,83		166 788,65	87 409,47
	Zużycie pośrednie				60 489,15		239 663,21	127 050,17
	Koszty ogółem				79 302,36		325 744,91	172 168,81
	Odszkodowania za rośliny				0,00		1 947,54	712,62
	Odszkodowania za zwierzęta				0,00		0,00	0,00
Mieszane	Li. gosp.	2	25	177	156	210	199	769
	Składka za ubezpiec. roślin		288,20	669,00	1 487,33	2 064,53	5 269,79	2 393,02
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,00	7,40	5,19	20,36	9,21	10,70
	Koszty bezp.		23 797,94	51 305,16	84 354,44	130 252,94	304 775,75	144 200,77
	Zużycie pośrednie		35 435,11	72 831,82	115 140,12	174 035,16	400 738,08	192 599,86
	Koszty ogółem		45 048,96	94 366,91	145 101,73	221 563,87	513 948,40	246 232,03
	Odszkodowania za rośliny		0,00	1 468,13	2 965,57	4 420,04	13 139,08	5 546,65
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Razem: Li. gosp.		7	83	403	385	588	848	2 314
Razem: Składka za ubezpie. roślin			503,64	868,93	1 317,54	2 174,08	6 711,24	3 407,73
Razem: Składka za ubezpie. zwierząt			13,59	11,47	21,69	37,81	31,58	27,28
Razem: Koszty bezp.			35 233,73	63 216,66	92 387,24	140 881,60	299 376,06	173 469,49
Razem: Zużycie pośrednie			48 953,81	85 851,19	124 015,35	185 964,82	401 676,27	232 538,45
Razem: Koszty ogółem			63 868,82	109 814,23	157 461,98	238 145,22	519 554,88	299 583,57
Razem: Odszkodowania za rośliny			620,31	1 229,69	2 531,86	4 584,43	13 456,09	6 753,77
Razem: Odszkodowania za zwierzęta			0,00	6,95	10,67	39,12	0,00	12,93

Rok 2013:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	20	130	116	252	504	1 022
	Składka za ubezpie. roślin		836,75	1 120,55	2 075,01	2 976,08	8 542,72	5 341,11
	Składka za ubezpie. zwierząt		0,00	0,00	0,00	0,00	8,89	4,39
	Koszty bezp.		18 551,10	29 505,04	51 943,11	80 229,35	228 538,23	142 498,18
	Zużycie pośrednie		31 898,60	48 187,18	82 112,73	119 117,54	325 486,87	205 959,28
	Koszty ogółem		46 179,97	69 370,73	117 287,80	168 537,48	450 487,17	286 755,54
	Odszkodowania za rośliny		1 217,50	78,60	361,31	735,74	2 163,79	1 323,32
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uprawy ogr.	Li. gosp.	3	3	0	0	5	0	11
	Składka za ubezpie. roślin							
	Składka za ubezpie. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	4	50	46	92	61	253
	Składka za ubezpie. roślin			394,75	895,02	922,46	1 776,87	1 006,54
	Składka za ubezpie. zwierząt			19,88	117,61	80,02	161,82	93,43
	Koszty bezp.			53 986,23	86 667,07	152 037,26	285 147,52	150 743,69
	Zużycie pośrednie			79 094,74	123 829,45	211 077,25	394 053,80	210 404,41
	Koszty ogółem			102 046,63	161 158,85	279 549,96	523 442,86	278 086,87
	Odszkodowania za rośliny			0,00	196,28	17,17	463,27	153,63
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	131,15	31,62
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	11	45	44	55	59	214
	Składka za ubezpie. roślin			732,49	1 266,51	1 965,38	4 611,39	2 208,11
	Składka za ubezpie. zwierząt			25,29	0,00	11,64	54,24	23,26
	Koszty bezp.			222 316,91	234 225,08	372 659,13	958 212,24	457 789,21
	Zużycie pośrednie			255 765,73	273 245,78	433 740,43	1 102 168,70	529 001,90
	Koszty ogółem			287 514,93	311 823,68	505 161,02	1 251 122,74	603 703,47
	Odszkodowania za rośliny			0,00	233,55	31,18	1 134,03	368,69
	Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Drób	Li. gosp.	0	1	3	0	0	3	7
	Składka za ubezpiec. roślin							
	Składka za ubezpiec. zwierząt							
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
	Odszkodowania za rośliny							
	Odszkodowania za zwierzęta							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	1	4	8	0	3	0	16
	Składka za ubezpiec. roślin							2 238,63
	Składka za ubezpiec. zwierząt							0,00
	Koszty bezp.							33 525,86
	Zużycie pośrednie							58 766,80
	Koszty ogółem							130 297,14
	Odszkodowania za rośliny							0,00
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	1	9	4	12	5	31
	Składka za ubezpiec. roślin							677,12
	Składka za ubezpiec. zwierząt							2,52
	Koszty bezp.							79 012,97
	Zużycie pośrednie							113 576,00
	Koszty ogółem							154 614,94
	Odszkodowania za rośliny							85,76
	Odszkodowania za zwierzęta							0,00
Mieszane	Li. gosp.	2	32	193	186	242	209	864
	Składka za ubezpiec. roślin		322,84	734,67	1 085,45	2 057,84	5 810,29	2 391,92
	Składka za ubezpiec. zwierząt		0,85	20,10	12,58	1,81	15,06	11,38
	Koszty bezp.		26 649,19	57 686,33	93 476,26	152 789,70	323 559,76	155 098,63
	Zużycie pośrednie		38 394,80	79 377,28	123 077,98	198 934,79	413 427,43	201 427,44
	Koszty ogółem		48 401,61	100 826,54	154 109,42	250 714,41	528 539,14	255 631,21
	Odszkodowania za rośliny		64,50	10,90	38,20	514,71	1 269,12	464,21
	Odszkodowania za zwierzęta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem: Li. gosp.		6	76	438	396	661	841	2 418
Razem: Składka za ubezpiec. roślin			555,34	842,86	1 368,31	2 240,99	7 030,39	3 454,98
Razem: Składka za ubezpiec. zwierząt			0,36	13,86	19,57	12,77	24,71	17,81
Razem: Koszty bezp.			32 968,91	65 172,98	95 617,82	141 872,07	311 087,20	175 719,93
Razem: Zużycie pośrednie			47 592,94	87 484,84	127 199,19	188 457,44	410 467,93	232 920,06
Razem: Koszty ogółem			64 564,96	111 053,75	160 924,91	244 089,33	534 729,50	301 889,70
Razem: Odszkodowania za rośliny			382,53	28,13	172,53	473,92	1 725,28	775,00
Razem: Odszkodowania za zwierzęta			0,00	0,00	0,00	0,00	9,51	3,31

Udział procentowy składek na ubezpieczenia roślin w kosztach w gospodarstwach placących składki na ubezpieczenia roślin (%):

Rok 2010:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	15	67	83	157	388	710
	Koszty bezp.		6,79	3,94	2,76	3,34	2,90	2,97
	Zużycie pośrednie		3,62	2,26	1,66	2,16	1,97	1,99
	Koszty ogółem		2,35	1,57	1,13	1,48	1,38	1,39
Uprawy ogr.	Li. gosp.	3	7	2	0	2	0	14
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	8	48	71	79	68	274
	Koszty bezp.			0,56	0,59	0,59	0,65	0,62
	Zużycie pośrednie			0,36	0,39	0,41	0,45	0,42
	Koszty ogółem			0,28	0,29	0,30	0,33	0,31
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	21	75	79	104	99	378
	Koszty bezp.		0,45	0,45	0,41	0,60	0,66	0,59
	Zużycie pośrednie		0,35	0,37	0,34	0,50	0,56	0,49
	Koszty ogółem		0,29	0,31	0,29	0,42	0,47	0,41
Drob	Li. gosp.	0	2	7	0	0	8	17
	Koszty bezp.							0,22
	Zużycie pośrednie							0,19
	Koszty ogółem							0,17
Uprawy trwałe	Li. gosp.	4	10	11	3	6	0	34
	Koszty bezp.							7,55
	Zużycie pośrednie							4,37
	Koszty ogółem							1,88
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	3	12	12	10	8	45
	Koszty bezp.							0,75
	Zużycie pośrednie							0,51
	Koszty ogółem							0,36
Mieszane	Li. gosp.	2	42	183	187	194	196	804
	Koszty bezp.		1,61	1,09	1,16	1,33	1,55	1,40
	Zużycie pośrednie		1,03	0,76	0,83	0,95	1,15	1,02
	Koszty ogółem		0,75	0,58	0,63	0,72	0,85	0,76
Razem: Li. gosp.		9	108	405	435	552	767	2 276
Razem: Koszty bezp.			2,11	1,01	1,02	1,31	1,72	1,50
Razem: Zużycie pośrednie			1,23	0,75	0,75	0,97	1,27	1,10
Razem: Koszty ogółem			0,85	0,58	0,57	0,73	0,94	0,83

Rok 2011:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	17	76	82	187	419	781
	Koszty bezp.		5,25	4,49	3,14	3,51	3,33	3,38
	Zużycie pośrednie		2,46	2,73	1,94	2,28	2,25	2,25
	Koszty ogółem		1,70	1,81	1,36	1,60	1,61	1,60
Uprawy ogr.	Li. gosp.	4	5	2	0	1	0	12
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	10	40	68	76	71	265
	Koszty bezp.			0,53	0,79	0,55	0,67	0,64
	Zużycie pośrednie			0,35	0,53	0,39	0,47	0,45
	Koszty ogółem			0,27	0,41	0,30	0,36	0,34
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	19	71	59	94	97	340
	Koszty bezp.		0,48	0,41	0,49	0,56	0,71	0,62
	Zużycie pośrednie		0,38	0,34	0,41	0,48	0,60	0,52
	Koszty ogółem		0,32	0,30	0,35	0,41	0,51	0,44
Drób	Li. gosp.	0	2	4	0	0	7	13
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	4	8	8	3	1	0	24
	Koszty bezp.							10,33
	Zużycie pośrednie							5,48
	Koszty ogółem							2,46
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	4	20	15	11	12	62
	Koszty bezp.			0,91	0,81			0,82
	Zużycie pośrednie			0,61	0,54			0,56
	Koszty ogółem			0,48	0,39			0,40
Mieszane	Li. gosp.	4	44	172	180	183	207	790
	Koszty bezp.		1,11	1,26	1,28	1,29	1,64	1,47
	Zużycie pośrednie		0,73	0,88	0,94	0,96	1,23	1,09
	Koszty ogółem		0,56	0,67	0,72	0,75	0,93	0,83
Razem: Li. gosp.		12	109	393	407	553	813	2 287
Razem: Koszty bezp.			1,24	1,19	1,20	1,35	1,93	1,69
Razem: Zużycie pośrednie			0,89	0,87	0,88	1,01	1,43	1,25
Razem: Koszty ogółem			0,70	0,68	0,68	0,79	1,08	0,95

Rok 2012:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	13	83	78	182	455	811
	Koszty bezp.			4,91	4,17	4,03	3,89	3,94
	Zużycie pośrednie			3,04	2,60	2,67	2,66	2,67
	Koszty ogółem			2,06	1,83	1,90	1,94	1,93
Uprawy ogr.	Li. gosp.	4	4	3	0	1	0	12
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	6	40	71	85	70	272
	Koszty bezp.			0,53	0,68	0,55	0,72	0,65
	Zużycie pośrednie			0,37	0,47	0,40	0,51	0,46
	Koszty ogółem			0,30	0,36	0,30	0,39	0,35
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	28	78	58	96	98	358
	Koszty bezp.		0,60	0,54	0,60	0,68	0,76	0,71
	Zużycie pośrednie		0,47	0,45	0,51	0,58	0,65	0,60
	Koszty ogółem		0,40	0,39	0,45	0,50	0,57	0,52
Drób	Li. gosp.	0	1	1	0	0	6	8
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	1	3	8	7	3	0	22
	Koszty bezp.							6,13
	Zużycie pośrednie							3,22
	Koszty ogółem							1,35
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	3	13	15	11	20	62
	Koszty bezp.				0,70		0,74	0,83
	Zużycie pośrednie				0,46		0,52	0,57
	Koszty ogółem				0,35		0,38	0,42
Mieszane	Li. gosp.	2	25	177	156	210	199	769
	Koszty bezp.		1,21	1,30	1,76	1,59	1,73	1,66
	Zużycie pośrednie		0,81	0,92	1,29	1,19	1,32	1,24
	Koszty ogółem		0,64	0,71	1,03	0,93	1,03	0,97
Razem: Li. gosp.		7	83	403	385	588	848	2 314
Razem: Koszty bezp.			1,43	1,37	1,43	1,54	2,24	1,96
Razem: Zużycie pośrednie			1,03	1,01	1,06	1,17	1,67	1,47
Razem: Koszty ogółem			0,79	0,79	0,84	0,91	1,29	1,14

Rok 2013:

Typy rol.	Dane	Klasy pow. uż. rol.						Razem
		<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.	Li. gosp.	0	20	130	116	252	504	1 022
	Koszty bezp.		4,51	3,80	3,99	3,71	3,74	3,75
	Zużycie pośrednie		2,62	2,33	2,53	2,50	2,62	2,59
	Koszty ogółem		1,81	1,62	1,77	1,77	1,90	1,86
Uprawy ogr.	Li. gosp.	3	3	0	0	5	0	11
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Krowy mleczne	Li. gosp.	0	4	50	46	92	61	253
	Koszty bezp.			0,73	1,03	0,61	0,62	0,67
	Zużycie pośrednie			0,50	0,72	0,44	0,45	0,48
	Koszty ogółem			0,39	0,56	0,33	0,34	0,36
Trzoda chlew.	Li. gosp.	0	11	45	44	55	59	214
	Koszty bezp.			0,33	0,54	0,53	0,48	0,48
	Zużycie pośrednie			0,29	0,46	0,45	0,42	0,42
	Koszty ogółem			0,25	0,41	0,39	0,37	0,37
Drób	Li. gosp.	0	1	3	0	0	3	7
	Koszty bezp.							
	Zużycie pośrednie							
	Koszty ogółem							
Uprawy trwałe	Li. gosp.	1	4	8	0	3	0	16
	Koszty bezp.							6,68
	Zużycie pośrednie							3,81
	Koszty ogółem							1,72
Zwierz. trawożerne	Li. gosp.	0	1	9	4	12	5	31
	Koszty bezp.							0,86
	Zużycie pośrednie							0,60
	Koszty ogółem							0,44
Mieszane	Li. gosp.	2	32	193	186	242	209	864
	Koszty bezp.		1,21	1,27	1,16	1,35	1,80	1,54
	Zużycie pośrednie		0,84	0,93	0,88	1,03	1,41	1,19
	Koszty ogółem		0,67	0,73	0,70	0,82	1,10	0,94
Razem: Li. gosp.		6	76	438	396	661	841	2 418
Razem: Koszty bezp.			1,68	1,29	1,43	1,58	2,26	1,97
Razem: Zużycie pośrednie			1,17	0,96	1,08	1,19	1,71	1,48
Razem: Koszty ogółem			0,86	0,76	0,85	0,92	1,31	1,14

Liczba gospodarstw płacących składki na ubezpieczenia zwierząt:

Liczba gospodarstw ubezpieczających zwierzęta jest niewielka, z tego względu nie prezentowane są wartości zmiennych ani udział procentowy. Ponadto składki te nie są duże, a odszkodowania są znikome.

Rok 2010:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		1	1	1		3	6
Krowy mleczne		2	15	11	20	15	63
Trzoda chlew.		1	6	4	6	5	22
Drób		5	1			1	7
Zwierz. trawożerne			1	3		6	10
Mieszane	2	12	26	8	13	9	70
Razem	2	21	50	27	39	39	178

Rok 2011:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.		1	1	3		4	9
Krowy mleczne		2	4	9	16	19	50
Trzoda chlew.			5	6	4	4	19
Drób		2				2	4
Uprawy trwałe			1				1
Zwierz. trawożerne			3	4	2	2	11
Mieszane	3	9	22	6	11	6	57
Razem	3	14	36	28	33	37	151

Rok 2012:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.			1	1		4	6
Krowy mleczne		3	8	10	12	12	45
Trzoda chlew.			5	3	6	3	17
Drób		1				1	2
Zwierz. trawożerne		1	1		4	3	9
Mieszane	4	3	15	6	6	9	43
Razem	4	8	30	20	28	32	122

Rok 2013:

Li. gosp.	Klasy pow. uż. rol.						Razem
	<=5 ha	5<=10 ha	10<=20 ha	20<=30 ha	30<=50 ha	>50 ha	
Uprawy pol.			1	1	2	4	8
Krowy mleczne		1	11	7	12	9	40
Trzoda chlew.			2	3	4	1	10
Drób		2	1			1	4
Uprawy trwałe				1			1
Zwierz. trawożerne		1	1	4	1	1	8
Mieszane	1	6	16	8	6	5	42
Razem	1	10	32	24	25	21	113

Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy skierowano do: Krajowej Rady Izb Rolniczych, Rady Krajowej Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, NSZZ „Solidarność 80”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Krajowej Rady Spółdzielczej, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Związku Sadowników RP, Związku Sadowników Polskich, Rady Gospodarki Żywnościowej, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskiego Związku Owczarskiego, Polskiego Związku Hodowców Koni, Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, Związku Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce, Stowarzyszenia Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polskiego Towarzystwa Kuce Szetlandzkie, Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz, Krajowej Rady Drobiarstwa – Izby Gospodarczej, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Gęsi, Ogólnopolskiego Związku Zrzeszeń Hodowców i Producentów Przepiórek, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa "Solidarność Wiejska", Związku

Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY” oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Projekt został także zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Informację zwrotną o niezgłaszaniu uwag otrzymano od Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

Sugestie lub uwagi zostały nadesłane przez:

- 1) Krajową Radę Izb Rolniczych,
- 2) Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 3) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 4) Krajową Radę Drobiarstwa – Izbę Gospodarczą,
- 5) Krajową Izbę Producentów Drobiu i Pasz,
- 6) NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 7) Polski Związek Ogrodniczy,
- 8) Polską Izbę Ubezpieczeń.

Zgłoszone przez ww. podmioty uwagi lub sugestie w ramach konsultacji społecznych głównie dotyczyły następującego zakresu:

- sprzeciwu wobec ograniczenia stosowania dopłat do składek tylko do ubezpieczeń obejmujących zakresem ochrony ubezpieczeniowej poziom szkód wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji,
- skrócenia okresu karencji dla ryzyk: powodzi, suszy, gradobicia oraz przymrozków wiosennych,
- określenia dolnej granicy wysokości dopłat,
- podniesienia wysokości stawek taryfowych stanowiących podstawę do obliczania składki ubezpieczenia upraw rolnych, do których będą stosowane dopłaty z budżetu państwa,

- wyrażenia wątpliwości odnośnie propozycji zrezygnowania z ustalania maksymalnej stawki taryfowej ubezpieczenia upraw rolnych uprawniającej do uzyskania dopłaty do składki,
- rozszerzenia katalogu upraw, do których stosowane byłyby dopłaty w przypadku zawarcia umów ubezpieczenia,
- objęcia ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych od szkód spowodowanych przez pożar,
- objęcia ochroną ubezpieczeniową zwierząt od szkód spowodowanych pożarem w budynkach narażonych na ryzyka, wymienione w ustawie.

W związku ze zgłoszonymi uwagami w ramach konsultacji społecznych odbyły się dwie konferencje uzgodnieniowe, tj. w dniu 30 czerwca 2014 r. oraz w dniu 4 lipca 2014 r. W oparciu o uzgodnienia przeprowadzone w ramach ww. konferencji uzgodnieniowych projekt ustawy został zmodyfikowany. W trakcie prac nad zmianą brzmienia przepisów wzięto pod uwagę wnioski, które były zgłaszane w trakcie uzgodnień projektu ustawy oraz w trakcie konferencji uzgodnieniowych.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował odpowiedzi do wszystkich ww. podmiotów, które nadesłały uwagi w ramach konsultacji publicznych.

Omówienie przedstawionych stanowisk wraz z odniesieniem się do nich przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonano w pkt. 5 Oceny Skutków Regulacji.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:

Projekt ustawy został zaopiniowany przez Ministra Spraw Zagranicznych jako zgodny z prawem Unii Europejskiej (pismo znak: DPUE.920.831.2014/2/dk z dnia 18.06.2014 r. oraz DPUE.920.831.2014/4/dk z dnia 21.07.2014 r.).

Po przyjęciu na posiedzeniu w dniu 9 września 2014 r. przez Radę Ministrów projektu ustawy, w dniu 30 września 2014 r. Polska przesłała do Komisji Europejskiej wniosek o notyfikowanie programu pomocy pod nazwą „Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku

z suszą”, określonego ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) wraz z projektem zmiany ww. ustawy.

W dniu 17 lutego 2015 r. Komisja Europejska notyfikowała program pomocy nr SA.39562 (2014/N) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:

Projekt zmiany ustawy został umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem przedmiotowej ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Warszawa, 4 marca 2015 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.831.2014/13/KS

dot.: RM-10-85-14 z 02.03.2015 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy
o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wyrażona przez ministra
właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:

Pan Marek Sawicki
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia

w sprawie sposobu rozliczania przez zakłady ubezpieczeń dotacji, wzoru dokumentu, na którym dokonuje się jej rozliczenia, oraz trybu składania i wzoru sprawozdania

Na podstawie art. 10b ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób rozliczenia przez zakłady ubezpieczeń dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę, zwanej dalej „dotacją”;
- 2) tryb składania sprawozdań z realizacji wypłat odszkodowań producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę;
- 3) wzór rozliczenia dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę;
- 4) wzór sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat odszkodowań producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

§ 2. Zakład ubezpieczeń przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, w terminie do dnia 14 lutego roku następującego po roku, w którym zakład otrzymał dotację:

- 1) rozliczenie dotacji,
- 2) sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat odszkodowań producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę

– zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 120, poz. 825 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 49, poz. 328, z 2008 r. Nr 145, poz. 918, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 oraz z 2014 r. poz.

§ 3. Zwrotu dotacji, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy, zakład ubezpieczeń dokonuje na rachunek bankowy:

- 1) wydatków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jeżeli zwrot nastąpi w roku, w którym dotacja została przekazana;
- 2) dochodów Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jeżeli zwrot nastąpi w roku następującym po roku, w którym dotacja została przekazana.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie sposobu rozliczania przez zakłady ubezpieczeń dotacji oraz zakresu i trybu składania sprawozdań (Dz. U. Nr 117, poz. 986).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

W porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

**Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia ... (poz. ...)**

Załącznik nr 1

**ROZLICZENIE DOTACJI CELOWEJ NA POKRYCIE CZĘŚCI
ODSZKODWAŃ WYPŁACONYCH PRODUCENTOM ROLNYM
Z TYTUŁU SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ SUSZĘ
ZA OKRES OD DNIA DO DNIA**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1	Kwota odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę, wypłaconych producentom rolnym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 r.	
2	Kwota stanowiąca 90% sumy składek uiszczonych w danym roku kalendarzowym z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych oraz umów ubezpieczenia obowiązkowego tych upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę	
3	Kwota dotacji otrzymana przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym	
4	Kwota dotacji wykorzystana przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym	
5	Kwota dotacji zwrócona, stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	

Rozliczenie sporządził:

.....
(imię i nazwisko, data i podpis)

.....
(data i podpis Głównego Księgowego)

.....
(data i podpis osoby/osób upoważnionej/upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu zakładu ubezpieczeń)

**SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z REALIZACJI WYPŁAT
ODSZKODWAŃ PRODUCENTOM ROLNYM Z TYTUŁU
SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ SUSZĘ
ZA OKRES OD DNIA DO DNIA**

Część I. Informacje ogólne

1. Informacje o liczbie umów zawartych w okresie sprawozdawczym z producentami rolnymi od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę oraz powierzchni upraw rolnych objętej ochroną ubezpieczeniową (w podziale na grupy upraw określone w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz.1249, z późn. zm.) i w podziale na województwa):

Lp.	Województwo	Grupa upraw	Powierzchnia [ha]	Liczba umów [szt.]

2. Informacje o wysokości szkód w uprawach rolnych spowodowanych przez suszę, wyrażonej kwotowo, w podziale na grupy upraw określone w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich i w podziale na województwa:

Lp.	Województwo	Grupa upraw	Kwota w zł

3. Informacja o powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, w podziale na województwa.

Lp.	Województwo	Powierzchnia upraw rolnych [ha]

4. Informacja o liczbie producentów rolnych, którym zostały wypłacone odszkodowania, w tym ze środków dotacji, w podziale na województwa:

Lp.	Województwo	Liczba producentów rolnych

Część II. Sprawozdanie finansowe

1. Łączna suma ubezpieczenia upraw rolnych z tytułu ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę w okresie sprawozdawczym, wyrażona kwotowo:
2. Kwota odszkodowań wypłaconych przez zakład ubezpieczeń producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę:
3. Rozliczenie dotacji otrzymanej przez zakład ubezpieczeń, w tym kwota dotacji:
 - 1) ustalona, za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich:
 - 2) przekazana w okresie sprawozdawczym w wysokości:
 - 3) zwrócona przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

Część III. Dodatkowe informacje, w tym dotyczące:

1. Przyczyny niepełnego wykorzystania przez zakład ubezpieczeń otrzymanej dotacji:
2. Wskazanie województw o największej i województw o najmniejszej liczbie zawartych producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę:
 1. o największej liczbie zawartych umów ubezpieczenia:
 2. o najmniejszej liczbie zawartych umów ubezpieczenia:
3. Wskazanie przeciętnej stawki taryfowej ubezpieczenia upraw od ryzyka suszy.

Oświadczam(my), że wszystkie podane w niniejszym sprawozdaniu informacje są zgodne z aktualnym stanem rachunkowym i faktycznym.

.....
podpis lub podpisy osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu zakładu ubezpieczeń wraz z pieczętką imienną i pieczętką zakładu ubezpieczeń

Poświadczenie złożenia sprawozdania

--

Adnotacje urzędowe

--

Sporządził:

.....
data sporządzenia sprawozdania

UZASADNIENIE

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sposobu rozliczania przez zakłady ubezpieczeń dotacji oraz wzoru dokumentu, na którym dokonuje się jej rozliczenia, oraz trybu składania i wzoru sprawozdania ma na celu usprawnienie procesu rozliczania przekazanej zakładom ubezpieczeń dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych przez zakłady ubezpieczeń producentom rolnym z tytułu wystąpienia strat spowodowanych przez suszę.

Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek zakładu ubezpieczeń, przyznaje, w drodze decyzji administracyjnej, dotację celową na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę, w wysokości ustalonej na podstawie art. 10a ust. 2 ustawy. Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia z przekazywaniem dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę oraz mając na uwadze zapewnienie prawidłowego rozliczenia dotacji otrzymanej przez zakłady ubezpieczeń, proponuje się określenie wzoru rozliczenia dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę oraz wzoru sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat odszkodowań producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

Rozliczenie dotacji zawiera informacje o:

- 1) nazwie, siedzibie i adresie zakładu ubezpieczeń;
- 2) okresie, jakiego dotyczy;
- 3) kwocie odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę wypłaconych producentom rolnym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia, zwanym dalej „okresem sprawozdawczym”;
- 4) kwocie stanowiącej 90% sumy składek uiszczonych w danym roku kalendarzowym z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych oraz umów ubezpieczenia obowiązkowego tych upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę;
- 5) kwocie dotacji otrzymanej przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę;

- 6) kwocie dotacji wykorzystanej przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę;
- 7) kwocie dotacji zwróconej stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Natomiast sprawozdanie rzeczowo-finansowe zawiera informacje o:
 - 1) nazwie, siedzibie i adresie zakładu ubezpieczeń;
 - 2) okresie, jakiego dotyczy;
 - 3) liczbie umów zawartych w okresie sprawozdawczym z producentami rolnymi od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę, powierzchni upraw rolnych objętej ochroną ubezpieczeniową, w podziale na grupy upraw określone w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy i w podziale na województwa;
 - 4) wysokości szkód w uprawach rolnych spowodowanych przez suszę, wyrażonej kwotowo, w podziale na grupy upraw określone w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy i w podziale na województwa;
 - 5) powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, w podziale na województwa;
 - 6) łącznej sumie ubezpieczenia upraw rolnych z tytułu ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę w okresie sprawozdawczym, wyrażonej kwotowo;
 - 7) liczbie producentów rolnych, którym zostały wypłacone odszkodowania, w tym ze środków dotacji, w podziale na województwa;
 - 8) kwocie wypłaconych przez zakład ubezpieczeń producentom rolnym odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę;
 - 9) rozliczeniu dotacji otrzymanej przez zakład ubezpieczeń na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę, w tym o kwocie dotacji:
 - a) ustalonej, za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 10a ust. 2 ustawy,
 - b) przekazanej w okresie sprawozdawczym,
 - c) zwróconej przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym;
 - 10) przyczynach niepełnego wykorzystania przez zakład ubezpieczeń otrzymanej dotacji;
 - 11) województwach o największej i województwach o najmniejszej liczbie zawartych z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę;

12) przeciętnej składce ubezpieczenia upraw od ryzyka suszy.

Rozliczenie dotacji i sprawozdanie rzeczowo-finansowe podpisuje osoba lub osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu zakładu ubezpieczeń.

Zwrot dotacji, w przypadku wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości powinien być dokonywany na rachunek bankowy wydatków albo dochodów budżetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zakład ubezpieczeń dokonuje zwrotu dotacji na rachunek bankowy wydatków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jeżeli zwrot nastąpi w roku, w którym dotacja została przekazana, lub na rachunek bankowy dochodów Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jeżeli zwrot nastąpi w roku następującym po roku, w którym dotacja została przekazana.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Projektowane rozporządzenie umożliwi prawidłowe rozliczanie otrzymanej dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy proces legislacyjny.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sposobu rozliczania przez zakłady ubezpieczeń dotacji, wzoru dokumentu, na którym dokonuje się jej rozliczenia, oraz trybu składania i wzoru sprawozdania.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kazimierz Plocke, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aleksandra Szelałowska, Dyrektor Departamentu Finansów, tel. 22 623 17 64, 22 623 20 21, aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Usprawnienie systemu rozliczeń w zakresie otrzymanych przez zakłady ubezpieczeń dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia z przekazywaniem dotacji na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę oraz mając na uwadze zapewnienie prawidłowego rozliczenia dotacji otrzymanej przez zakłady ubezpieczeń, proponuje się określenie wzoru rozliczenia dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę oraz wzoru sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat odszkodowań producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	Według stanu na dzień 3 czerwca 2014r. na terytorium RP działało lub mogło prowadzić działalność w zakresie ubezpieczeń grup 8 lub 9, tj. w grupach, które pozwalają na ubezpieczenie ryzyk wymienionych w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich 391 podmiotów krajowych i zagranicznych. Jednakże projektowane przepisy w praktyce będą oddziaływały na zakłady ubezpieczeń, które zawrą z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie stosowania dopłat do składek z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. (w 2014 r. w systemie uczestniczą 3 zakłady ubezpieczeń)	Komisja Nadzoru Finansowego	Zakłady ubezpieczeń, które otrzymają dotację na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia nie będzie przedmiotem uzgodnień w ramach konsultacji społecznych ze związkami i organizacjami rolniczymi z uwagi na fakt, iż projektowane rozporządzenie nie dotyczy partnerów społecznych, lecz jedynie zakładów ubezpieczeń, które będą otrzymywały dotację celową na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę. Natomiast będzie przedmiotem uzgodnień z Polską Izbą Ubezpieczeń oraz Komisją Nadzoru Finansowego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie powoduje wydatków z budżetu państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł) ceny stałe	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych								

z 2014 r.)	i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: rolnictwo

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na przedmiotowy zakres regulacji projektowanego rozporządzenia jego ewaluacja jest niezasadna.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)